

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Pubblicità inferiore 50%

Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 0481/536978

Poduredništvo: 34133 Trieste - Trst - ul. Donizetti, 3 - Tel. 040/370846 - Fax 040/633307 - Poštni t/rn 10647493 Zadruga Goriška Mohorjeva

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

NAŠ UVODNIK

Kultura informiranja

Informacija in formacija: to naj bi bil cilj krščanske medijske dejavnosti, ki ostaja skozi čas v bistvu nespremenjen. Kar se pa v zgodovinskih razdobjih nenehno spreminja, so družbeno-kulturne razmere, ki pogojujejo človekov način sporočanja in njegovo sposobnost dojemanja. Kristjanom, ki delujejo na področju informacije, se gotovo postavlja vprašanje: Kako smo lahko danes aktualni, ne da bi pri tem izgubili svojo bivanjsko identiteto?

Nujno je, da se zavedamo družbeno-kulturnih razmer, v katerih živimo, in vloge, ki jo v njih igra informacija. Na kratko dvoje ugotovitev: 1. Danes je prišlo do množičnega navala sredstev javnega obveščanja, ki nas dobesedno poplavlja z morjem (pogosto med sabo protislovnih) novic in tako oblikujejo javno mnenje v smislu vse večje zmešnjave. To pa zato, ker je njihovo delovanje podvrženo principu konkurence. 2. Če so bili doslej tisk, radio in televizija pogosto sužnji političnih lobijev, postaja politika danes, v prehodnem in negotovem obdobju formiranja novih strank, suženj sredstev javnega obveščanja; pogojujejo jo namreč medijska govorica, nasilna promocija in kultura podobe.

Konkurenčnemu principu se lahko tisk in druge oblike obveščanja, ki izvirajo iz krščanske kulture, zoperstavijo s svojo združevalno silo. Ne več tako, da postanemo pod mnogokrat izkoriščeno etiketo »krščanski« ali »katoliški« le en ideološki tabor poleg drugih, ki skuša uveljaviti svojo informacijo kot edino pravilno, ampak kot tista podtalna sila, ki je sposobna nuditi ključ za združevanje in ovrednotenje vsega pozitivnega. Na tak način lahko postane katoliški tisk dejansko soustvarjalec nove kulture, tudi politične.

Če je bilo včeraj najpomembneje opozarjati na krivice, ker ni tega nihče drugi delal, je danes poleg tega pomembno predvsem opozarjati na pozitivna znamenja in ljudi dobre volje (ne samo kristjane) ter jim nuditi možnost povezave; pomembno je prinašati konkretne predloge, novosti, načrte; pomemben je »pogum, da se izpostavimo« (kard. Ratzinger).

In če je bilo včeraj kristjanu v mnogih takozvanih svetnih stvareh dovoljeno biti nevedšč, mu danes ta pravica več ne pripada, ker bi bil drugače v nevarnosti, da ga svetne stvari (in včasih že sama informacija o njih) pogoltnejo.
Damjan Hlede

Za poštenje in zakonitost

Izjava komisije Pravičnost in mir

O Božiču 1993 so slovenski škofje v pomembni izjavi opozorili na zaskrbljujoče pojave v državi in na nujnost hitrejšega vzpostavljanja jasnih moralnih načel na vseh področjih javnega delovanja. Očitno je, da so jih k temu spodbudila številna odkritja nepoštenega poslovanja in opravljanja javnih služb, ki že precej časa burijo našo javnost. Razčiščevanje vsega tega ni učinkovito.

Prav tako se zavlačuje s popravo krivic, ki jih je zagrešil prejšnji totalitarni režim. Pri tem škofje nikakor niso mislili samo na Cerkev, temveč na vse prizadete državljane.

Glede na to, da smo v občutljivem obdobju prehoda iz totalitarizma v pravno, socialno in demokratično ureditev, ko poteka tudi proces lastninjenja, je bilo skoraj mogoče pri-

(se nadaljuje na 2. strani)

Odslej brez Krščanske demokracije

Po dobrih petdesetih letih je Krščanske demokracije konec. Po II. svetovni vojni je na pogorišču fašistične Italije hotela nadaljevati delo Sturzove Ljudske stranke, toda komunistična nevarnost je tedaj narekovala močno medrazredno silo, ki bi bila sposobna obnoviti državo in jo ohraniti v taboru zahodnih demokratičnih držav.

To se je De Gasperi stranki v celoti posrečilo, toda popuščati je morala malomeščanstvu, ki ji je bilo naklonjeno samo toliko, kolikor je bila jamstvo pred rdečim totalitarizmom (spomniti se velja Montanellijevih besed, ko je vabil, naj si ljudje zatisnejo nos, a naj volijo KD). Zaradi predolgo trajajočega pogojevanja - tako rdečega kot črnega - je kolebala med svojo pristno ljudsko dušo in skrbjo za splošno dobro na eni strani ter interesi velekapitala in nacionalistov na drugi. Tako so njene struje in gibanja spominjale na pravi sistem strank, ki so ostale skupaj samo zaradi antikomunizma in koristi. Ko se je kljub temu začelo krhati, se je povezala s socialisti in je kasneje celo razmišljala o takoi-menovanem »zgodovinskem kompromisu« — koaliciji s komunisti in to vse zato, da bi ostala na oblasti.

Alternativa tedaj ni bila mogoča: Krščanski demokraciji je bilo usojeno, da ostane na oblasti, dokler obstaja mednarodna komunistična nevarnost in to kljub korupcijam, katerim se resda ne more izogniti nobena stranka in ki so se nevarno razrastle, ko se je s prihodom socialistov na oblast začela stihijska delitev stolčkov. Padec berlinskega zidu je vse potegnil za sabo.

Tako stranka, kot jo je postavil na noge De Gasperi in kakor so jo na koncu vodili Andreotti, De Mita, Forlani in drugi, danes ni več mogo-

ča. Protislovja, ki so se nagrmadila, bi bila prehuda. Razpad KD soupada z reformnim trenutkom italijanskih institucij in z novim volilnim zakonom, zato prehod v novo vzbuja toliko negotovosti in dvomov.

18. januar je prinesel razčiščenje: stranka se je razdelila na dva dela in morda se bo ločevanje še nadaljevalo. V tistem delu, ki ga vodi Martinazzoli, je prevladala ljudska duša, ki se je vedno ozirala za ideali Don Sturza in za uresničevanje evangeljskega nauka tudi v skrbi za splošno dobro. Tudi če jo bo vodil Segni, bo imela težko delo, ker se ni izgubila vsega balasta in ker so ramere danes bistveno drugačne kot v Sturzovih časih. Imela pa bo možnost začeti vse znova in izbirati pot solidarnosti, ki je bila tudi doslej podlaga njenega političnega nauka, a na katero je pozabila.

Drugi del, sredinski, morda tudi bolj oportunističen, vsekakor pa bolj konservativen, pa se je zbal, da bo ljudska duša krščanskih demokratov potegnila celotno stranko v objem levičarjev. Ta stran se je odločila, da postavi na noge Krščanski demokratični center, ki se bo zelo verjetno vtopil v buržujski Berlusconijski severnoligaški sredini.

Nobena od obeh pa ne bo nikoli več dosegla moči, ki jo je KD imela v svojih najboljših časih, ko je bila močna tudi Komunistična partija.

Slovenska manjšina se za KD nima kaj jokati, čeprav je res, da je koristila tudi nam, ker nas je obvarovala pred komunističnim totalitarizmom, toda do manjšine ni znala biti pravična. -S

PROŠNJA ZA DRUŽINO

Človek,
iščeš
ko trudna ptica,
kje bi postala,
se odpočila
in okrečila
za nadaljnji let:
a drevesa ni
ne veje,
ker si vse posekal;
in zdaj še ruješ
poslednjo korenino, —
družino...
Prizanesi
vsaj poslednji korenini,
družini:
še bo pognala
in ti postala
drevo in veja,
da se spočiješ,
ptica selivka,
na dolgi poti
v novi svet. A. MIKLAVEC

Post in molitev za trpeče v Bosni

Papež Janez Pavel II. je povabil vse vernike, naj se v petek, 21. januarja, držijo posta za vse trpeče v Bosni in Hercegovini; vsi verniki so tudi povabljeni, da v ta namen nekaj darujejo. V nedeljo, 23. januarja, pa bo, prav tako na papeževo povabilo, poseben molitveni dan za mir v Bosni.

Za nekatere je materinstvo postalo bolezen

V sredo, 12. t. m., so skoro vsi časopisi z ogorčenostjo objavili novico, da je neko podjetje v Folignu odpustilo iz službe mlado ženo, ki so ji celo grozili s sodnijskim postopkom za odškodnino, ker je bila noseča.

Po mnenju podjetja je nosečnost nemarnost pri delovnih dolžnostih.

Nekaj dni prej (28. decembra) pa so nekateri časopisi z zadovoljstvom poročali, da je podjetje Oms na tem, da proda »demografsko cepljenje« (dnevnik Unità) ali »cepljenje proti otroku« (dnevnik Indipendente).

Torej za nekatere je torej nosečnost... bolezen, za katero bo »pomagal« cepljenje...

Za poštenje in zakonitost

(nadaljevanje s 1. str.)

čakovati, da bo prihajalo do grabeža in drugih oblik nepoštenega prilasčanja. Obstaja več pokazateljev, da se to dejansko dogaja. Zato je bila beseda škofov potrebna.

Komisija Pravičnost in mir, ki je že aprila 1993 javno zahtevala, da pristojni dvomljive posle do konca in pošteno razčistijo, izjavo škofov pozdravlja in podpira. Hkrati pa poudarja, da je po demokratičnih načelih in evropskih navadah beseda predstavnikov Cerkve, posebno še, ko gre za moralne zadeve, povsem upravičena.

Kljub temu so določeni krogi po svojih javnih glasilih to izjavo napadli. To se je nedvomno zgodilo zato, ker so škofje pokazali na enega najpomembnejših virov nepoštenega ravnanja, namreč na totalitarne predstavnike Cerkve, posebno še, ko gre za moralne zadeve, povsem upravičena. Kljub temu so določeni krogi po svojih javnih glasilih to izjavo napadli. To se je nedvomno zgodilo zato, ker so škofje pokazali na enega najpomembnejših virov nepoštenega ravnanja, namreč na totalitarne predstavnike Cerkve, posebno še, ko gre za moralne zadeve, povsem upravičena.

Slu po bogastvu in oblasti, ki naj nepošteno pridobljeno bogastvo varuje, je zajela mnoge kroge. Še huje pa je, da je ljudi okužilo prepričanje, da državne in politične ustanove ne morejo in nočejo zagotavljati poštenja, da se zato poštenje ne splača, temveč se je treba »znajati«. S tem je demokracija, ki temelji na skupnih osnovnih moralnih vrednotah, resno ogrožena.

Demokracija še ni zajamčena s tem, da imamo več političnih strank. Naša država bo demokratična, ko bo moč na področju financ, gospodarstva in sredstev obveščanja dejansko porazdeljena, ko na teh področjih ne bo monopolov, ko v državni in občinski upravi ne bo prevladovala nobena stranka, ko bo javno mnenje neizprosno zahtevalo, da so nosilci javnih služb poštene, resnicoljubni in odgovorni ljudje, in ko bo neodvisno sodstvo imelo na voljo dovolj odločnih ljudi in vse potrebne zakonske osnove za preganjanje nepošten-

Odkod zanimanje za orientalske vere - npr. budizem?

To bi zahtevalo dolgo razpravo. Film Bernarda Bertoluccija »Mali Budha« je nekako sprožil ta problem, ki ni ostal le v okviru predvajanega filma.

Danes obstaja neke vrste »supertržnica« religioznega pojavnosti, ki se ponuja ljudem v zahodni Evropi in v drugih delih sveta.

Razlogov je več: predvsem stik z različnimi kulturami, kar se je zelo razbohotilo zadnja leta in je privedlo do prave kulturne spremembe; to pa ni religiozna zadeva.

Poleg tega je danes veliko povpraševanja po eksotičnih stvareh ne samo v verskem pomenu. Kar je tuje, kar nisi nikoli videl, to močno privlači.

Nemajhen razlog je tudi zmešnjava ali nejasnost pri nekaterih: velika umska in racionalna kriza današnje dobe. Posledica tega je, da mnogi niso sposobni ločiti, kar je važno, od nevažnega, obenem le z veliko težavo vrednotijo resnico.

Tako se sledi okusom, modi, javnemu mnenju, medijem — kar otežkoča spoznanje resnice same.

V ta kontekst postavimo razširitev velikih azijskih veroizpovedi, med temi budizem.

Nekateri so zapustili Cerkev? Vprašanje je, če so prej sploh »bili« v Cerkvi. Niso se potrudili spoznati božje razodetje, krščanstvo so spoznali le v zunanosti in folklori, zato lahko s težavo rečemo, da so zapustili krščanstvo. Ne pozabimo: samo v krščanstvu obstaja božje razodetje.

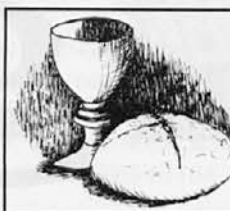
Zbornik V edinosti

Za letošnje molitveno osmino za zedinjenje je izšel tudi ekumenski zbornik V edinosti. Izdal ga je Slovenski ekumenski svet, uredil pa dr. Stanko Janežič.

Posebnost letošnjega zbornika so Ekumenski pogovori s slovenskimi protestanti v Prekmurju, saj o teh v ostali Sloveniji tako malo vemo. Razgovori so se odvijali lansko leto. Iz poročila je razvidno, da med protestanti, adventisti in katoličani v teh krajih vladajo prijateljski medsebojni odnosi v dialogu in iskanju skupnih vezi in v pričakovanju, da pride dan, ko bodo padle dosedanje pregrade in bomo vsi znova ena popolna Kristusova Cerkev.

Ostali članki prinašajo vesti o ekumenskem gibanju med anglikanci in katoličani, pa med pravoslavnimi in katoliško Cerkvijo. Posebej velja omeniti članek Uniatizem. Metoda preteklih časov, ko so pristopile h katoliški Cerkvi posamezne pravoslavne skupnosti ali le posamezniki (npr. Vladimir Solovjev), je preteklost. Po zadnjem koncilu gre za iskanje polnega občestva s pravoslavnimi skupnostmi in ne za prestopanje posameznih občestev ali posameznikov. Takšna je vsebina Besedila Mednarodne mešane komisije za teološki dialog med katoliško in pravoslavno Cerkvijo, ki je zasedala lansko leto v Libanonu.

Prof. dr. Anton Stres
predsednik komisije
Pravičnost in mir

Božja beseda je kakor kruh...

23. januar

3. navadna nedelja

»Hodita za menoj in naredil vaju bom za ribiča ljudi. Takoj sta pustila mreže in šla za njim« (Mr 1, 17-18).

V evangeljskem odlomku 3. navadne nedelje beremo, kako so prvi štirje Jezusovi učenci, Simon, Andrej, Jakob in Janez, vse zapustili in šli za Jezusom.

Kristjani vseh generacij so se čudili njihovemu takojšnjemu odgovoru, njihovi hitri in radikalni odločitvi za Jezusa. Vsakdo, ki se odloči za pot evangelija, na sebi doživlja, da hoja za Jezusom nujno vključuje tudi odpoved. »Noben služabnik ne more služiti dvema gospodarjema« (Lk 16,13).

Z brezpogojno in radikalno odločitvijo so prvi štirje učenci nakazali splošno pravilo hoje za Jezusom. Jezus sam se, po besedah sv. Pavla, »ni ljubosumno oklepal svoje enakosti z Bogom« (Flp 2,6). Prevzel je naravo človeka in v vsem postal podoben ljudem. Podobno naj bi mi v hoji za Jezusom opustili navezanost na vse, kar bi nas pri tej hoji oviralo.

Vsakdo se bo znal ločiti od stvari, kakor mu bo narekoval Duh. Nekdo bo dobesedno pustil vse in odšel v samostan, drugi se bo odpovedal osebni karieri in se ves posvetil oznanjanju evangelija, spet drugi bo sicer ohranil stik s stvarmi tega sveta, toda živel bo, kot da teh stvari ne bi bilo.

Taka odpoved daje pravo notranjo svobodo. Apostol Pavel jo je živel in takole izrazil: »To pa vam povem, bratje, da je čas kratek. Odslej naj bodo... trgovci, kakor da ne bi imeli lastnine, in tisti, ki ta svet uživajo, kakor da ga ne bi uživali, zakaj podoba tega sveta je minljiva« (1 Kor 7, 29-31).

To, s čimer naj bi prekinili, so prav tiste vezi, ki nas priklepajo na stvari in nas ovirajo, da bi bili popolnoma Kristusovi, docela svobodni. To so mreže, v katere smo ujeti.

V knjigi Papalagi, ki je pred kratkim izšla v slovenskem prevodu, so podani govori južnomorskega poglavarja iz otoka Samoa v Polineziji. Po obisku Evrope razmišlja o naših navadah in razvadah ter jih skuša predstaviti domorodcem. Takole pravi: »Množica stvari dela papalagija (belega človeka) revnega. Verjemite mi torej, da so v Evropi ljudje, ki si na lastno čelo nastavijo ognjeno cev in se ubijejo, ker se raje odpovedo življenju kot stvarim.« Nato otočan Polinezije pripomni še tole: »Kdor ima malo stvari, pravi, da je reven, in je žalosten. Ni papalagija (belega človeka), ki bi prepeval in veselo gledal na svet, če bi imel samo svojo rogoznicu in jedilne skodele tako kot vsakdo izmed nas. Možje in žene iz belega sveta bi v naših kolibah tarnali, hiteli bi nositi iz gozda les, prinašali bi želvje oklepe, steklo, žice in pisane kamne in še kopicco drugih reči ter bi od zore do mraka gibali z rokami, dokler ne bi svoje hiše na otoku Samoa napolnili z majhnimi in velikimi stvarmi. S stvarmi, ki hitro razpadejo, ki jih lahko uniči vsak ogenj in vsak močan tropski naliv, tako da je treba delati vedno nove.«

Kaj nam ni že nekdo, ki ga dobro poznamo, podobno govoril? »Naredite si možnje, ki ne ostarijo, in zbirajte neminljiv zaklad v nebesih, kamor se tat ne približa in kjer molj ne razjeda. Kjer je namreč vaš zaklad, tam bo tudi vaše srce« (Lk 12, 33-34). In ni bil to on, ki je o sebi rekel: »Lisice imajo brloge in ptice pod nebom gnezda, Sin človekov pa nima, kamor bi glavo naslonil« (Lk 10,58). Da, prav On, ki je v zanosu svobodnega in odrešenega bivanja nagovoril Simona in Andreja: »Hodita za menoj in naredil vaju bom za ribiča ljudi.«

Zvone Štrubelj

Verouk v Zairu

V afriški deželi Zaire deluje slovenski misijonar Jože Šömen, po rodu Štajerec. O svojem delu piše: »V Mooto (njegovi misijonski postojanki) je veliko dela; začinjamo z gradnjami, ob tem je obilica pastoralnega dela, poleg tega sem edini duhovnik na misijonu, ki ima 27 vasi v razdalji kakih 60 km.

S šolstvom so tukaj izredne težave, ker so učitelji slabo plačani. Z veroučnim letom smo začeli šele sredi oktobra, ker so bili do tedaj »otroci na počitnicah«. Vsaka vas ima enega kateheta in enega katehista. Pred začetkom pouka verouka smo vse zbrali na posebnem pastoralnem tečaju.

Vzgoja otrok je tudi tukaj prihodnost Cerkve. Mnogi kristjani tukaj

živijo neko dvojnost: prihajajo k maši, k molitvi, prosijo za zakramente, toda mnogi na vasi prakticirajo pravo poganstvo. Otroci so izpostavljeni temu vplivu. Dve do tri ure na teden imajo verouk, pa slabo uro molitve, ostali čas pa so pod vplivom družine, klana, kjer je predvsem ob večernih urah polno pogovorov o moči hudih duhov, o zaupanju v vrače. Komu bodo otroci verjeli, ali katehetu, ki oznanja Kristusa, ali vračem, ki izganjajo hude duhove? Žal verjamejo vsakemu nekaj in se imajo za kristjane. Vera je torej zelo šibka. Zato vabim vse misijonske sodelavce, da veliko molijo za misijone. Materialni dar je seveda potreben, toda ta bo obrodil, če ga bo spremljala molitev.«

Jože Šömen

Moja srečanja s Tonetom Kraljem

HERMENEGILD SREBRNIČ

Prvič sem srečal Toneta Kralja na Sv. Višarjah okoli leta 1934. Skupaj s svojo komaj poročeno ženo Maro je slikal tamkajšnje cerkev. Vsako leto smo kot študentje in tudi kot bogoslovci preživeli par tednov na Višarjah. V Žabnicah je bil takrat župnik Rafko Premrl.

Leta 1937 sem prišel kot dušni pastir v Sočo in Trento in sem takoj vzpostavil stik z Žabnicami, kjer se

če pa vedno v cerkvi ali v svoji delavnici.

Spominjam se, da je v Soči delal reliefe za ciklus Puntarji. Ves čas, ko je bil v Soči, je bil ob prvih petkih pri spovedi, pri maši in obhajilu. Zvečer je z nami molil kleče rožni venec. Bila so vojna leta in zaradi pomanjkanja marsičesa ni bilo najti. Med vojno sva nekajkrat šla skupaj v gore, enkrat čez hribe v Bohinj,

Tone Kralj, Rojstvo (litografija, 1931)

je še večkrat mudil Tone Kralj. Pripravljali so podobe križevga pota, ki naj bi bile v kapelicah na poti na Višarje. Takrat sem dal prvo naročilo Kralju, naj poslika zastavo za soško cerkev (Sv. Jožef) in zastavo za Trento (Devica Marija).

Kasneje, leta 1941, je g. Tone prišel osebno v Sočo in smo v cerkvi preoblikovali glavni in stranske oltarje. G. Tone je naslikal za vsak oltar novo sliko na marmornati plošči: sv. Jožef — glavni oltar, presv. Srce Jezusovo — desni in Brezm. Srce Marijino — levi oltar. Pod Marijinimi nogami je narisal hudiča namesto kače. Toda žene so protestirale, ker so se bale tiste figure in je potem g. Tone moral narisati navadno kačo.

V tistem času je bila v Soči za kratko dobo tudi slikarjeva žena Mara in je poslikala Marijino kapelico ob cesti v Trento (pri Maksovi gostilni). Leta 1943 sva se s slikarjem domenila, da bomo prenovili in preslikali vso notranjost soške cerkve in pozneje tudi trentarske. To se je zgodilo v letih 1944 - 1945. Delo je bilo dokončano šele poleti 1945, po koncu vojne.

G. Tone je bil zelo skromen človek, prijazen, prilagodljiv v delu, pri hrani in stanovanju. Slikal je neurtudno, ure in ure. Le dvakrat je slikal naravo, enkrat ob reki Soči v Soči, enkrat pri izviru Soče, druga-

enkrat sva prespala na planini Ovčarja in enkrat na planini »Na kraju« na Komni. Po glavi je imel vedno kakšne načrte. Sanjal je, da bi rad zgradil cerkev v celoti po svojih načrtih, arhitektonsko in slikarsko. Veliko sva govorila o tem, kako bi se dalo prirediti vojaške kasarne Na logu v Trentu za cerkev in druge prostore v župnijske namene.

Govorila sva tudi o veri. Bil je globoko veren in tudi zaskrbljen zaradi vojne. Ni imel novic o ženi in o hčerki. (Slišal je, da so ženo zaprli, hišo podrli. O politiki ni imel jasnih pojmov.

Po vojni sva se večkrat srečevala. Prišel je tudi v Šempas, kamor sem se jaz preselil. V Ozeljanu je poslikal dva stranska oltarja.

Bila sva v prijateljskem stiku, ko je po vojni obnavljal slike v višarski cerkvi.

V Ljubljani sva bila večkrat skupaj, enkrat na koncertu v filharmoniji, potem na obisku pri Finžgarju, na srečanju s slikarjem Jakcem in skladateljem Škerjancem.

Tudi v Izolu, kjer sem pozneje župnikoval, je rad prihajal. Dal sem mu na razpolago — v neki cerkveni stavbi — prostor, ki ga je priredil za atelje. Imel je tudi namen prirediti tam razstavo; o tem se je menil tudi z občino.

Meni je dal hraniti in pozneje je daroval veliko sliko Križanje, ki je dobila priznanje in nagrado v Benetkah na bienalu. Podaril mi je tudi nekaj drugih manjših slik, ki jih je naredil v Soči.

Povedal mi je, kako je po dolgem času dobil razumevanje in kako je bil sprejet na Dolenjskem, v Kostanjevici na Krki. Na stara leta so ga Kranjci vendarle po dolgem času sprejeli, ko so prej vedno imeli kaj proti njemu.

Sporočil mi je tudi, kako kleše lesen kip Matija Gubca, visok 4 m, v kostanjeviškem samostanu.

Ko je bil g. Tone že bolan, sem ga peljal iz Ljubljane čez Vršič v Sočo, da je v cerkvi popravil na steni sliko sv. Petra in Pavla, ki je bila zaradi namakanja skozi streho pokvarjena. Popravil jo je z veliko težavo, a z veliko ljubeznijo.

Sedaj je pokopan v Kostanjevici. Na njegovem grobu je spomenik, ki si ga je sam naredil, a ni bil namenjen za nagrobnik. Predstavlja trojno umetnost, kateri je posvetil vse svoje življenje: slikarstvo, kiparstvo in stavbarstvo.

Ženska: doma ali v službi?

Leto 1994 je mednarodno leto družine. Vsi se zavedamo, da kriza, ki je zajela naš svet, ni samo ekonomska, temveč predvsem etično-moralna. Zato je prav, da Cerkev, države in mednarodne institucije usmerijo svojo pozornost in svoje delo k reševanju družine, tj. najosnovnejše družbene celice, na kateri sloni svet. Trdite, da je družina v krizi, slišimo že iz 70 let, vendar je postal ta problem tako aktualen in pereč, da ga ni mogoče odlagati na poznejše generacije. Podatki o vedno večjem kriminalu med mladostniki, ko 10-14-letni fantje postanejo morilci, sposobni najbolj krutih in podlih dejanj, vedno večji stroški, ki jih mora država poravnati za oskrbo starejših, ki so potisnjeni na rob družbe in obsojeni na samotno smrt — vse to je naša vsakdanja stvarnost, ki je ne moremo spreminjati le z dobro besedo in voljo.

Pri tem bi se ustavila le pri enem problemu in sicer pri vlogi ženske v družini in v družbi. Pred kratkim so sredstva javnega obveščanja prinesla novico, da francoski ministrski predsednik Balladur pripravlja zakon, ki bi dal ženskam možnost, da ostanejo doma in bi tako odstopile svoje mesto brezposelnim družinskim očetom; v zameno bi dobila 1.400.000 lir plače. Neka anketa je pač dokazala, da bi 63% francoskih delavk zapustilo svoje mesto v tovarni in v uradih in bi se rado posvetilo družini. Novica je bila sprejeta dokaj hladno v ženskih krogih, češ da je to diskriminacija do žensk. Ne glede na mnenje, ki ga lahko imamo o teh stališčih, ta podatek še enkrat dokazuje, kako je za žensko težko usklajevati delo doma in v službi. Ženska si je v zadnjih 20 letih priborila marsikatero pravico, a vtis imam, da je ta večkrat le na papirju, stvarnost pa je čisto drugačna. Dovolj, da prisluhnemo kaki televizijski oddaji, ki je namenjena ženski

(se nadaljuje na 5. strani)

UTRINKI NAŠE PRETEKLOSTI

Živitore zmeraj srečno... Pesem kolednica v Boljuncu pri Trstu

MONICA SULLI

»Živitore zmeraj srečno«: tako se začnejo kolednica, ki so jo do nedavnega prepevali na dan sv. Silvestra v Boljuncu. Točnih podatkov o izvoru in začetku te pesmi (katere pomen je neznan) in tradicije nimamo, zagotovo pa vemo, da so Boljunčani že koledovali (vedno s to pesmijo) sredi 19. stoletja. To so mi povedali starejši domačini, ki so ta običaj podedovali od svojih staršev in preko ljudskega izročila.

Otročad in mladina - šlo je v glavnem za mlade (fante, zelo redko dekleta) od 8. do 16. leta starosti - sta se že nekaj dni prej pripravljali na ta prijetni obred. Sestaviti je bilo pač treba skupine, in sicer ponavadi na podlagi »bolj sluožnih prijateljstev«, vsaka je nato določila kraj zbirališča. Šlo je za preprosto ljudsko petje in nista bila potrebna posebno znanje in uglašenost. Novinec, ki je pristopil k skupini, je zaradi skromnega obvladovanja besedila, komajda zapel nekaj besed.

Ko so domači zvonovi v mraku oznanjali »umarijo« (Zdravo Marijo), so se skupine zbrale na dogovorjenih mestih. Ko so bile pripravljene, so veselo odšle na obisk k prvi družini. Vsako skupino je sestavljalo 3 do 5 fantov, ki so vedno prepevali v navadnih in vsakdanjih oblekah. Tisti, ki je nosil »hlačo« - nogavico - t.i. »kasjer« (blagajnik), je skrbel za vnovčenje darov in je nanje skrbno pazil.

»Múlete« (fantje) so prišli pred hišne duri, potrkali in na pragu vprašali: »Dober večer, čjemo pjet?« ali pa »Dober večer, lhko pojemo?«

Če je gospodar privolil, so zapeli kolednico, na koncu pa so prejeli darilo, saj so jim »vrgle u hlačo« skromno »fliko« (20 nekdanjih italijanskih lir) ali bogatejši »pol lire«. Včasih, ko je družino obiskalo že več skupin, je zadnja »šla u ubllice« - torej ni pela in ni prejela ničesar.

Včasih pa sta prišli v družino kar dve skupini hkrati in je tako morala ena počakati na hišnem pragu v upanju, da bo ostala še kakšna »fliko«. Fantje so si ob koncu koledovanja razdelili dobiček.

Domačin mi je povedal, da so nek-

Lučanje v Boljuncu leta 1993

daj v štirih »nabrali« 17 lir in si tako lahko privoščili vsak po dva kilograma kruha.

Običaj so redno obujali na Silvestrovo, zadnjič, žal, pred dvema - tremi ali petimi leti, ko je zadnja skupina boljunskih že starejših fantov obiskala nekatere starejše domačine.

Zares škoda, da dandanes boljunski mladeniči ne koledujejo več in da ta ljudska pesem ob veseli družbi na Silvestrovo ne zadoni kot nekoč v vsaki boljunski hiši. Pesem so zapeli tudi ob raznih prilikah: ob porokah (okrog polnoči), za god, nekaterim pevcem ali osebnostim, na splošno tedaj, ko je bilo na vrsti neko slavje. Koledovanje je namreč res prijeten običaj, ki ne sme preiti v dokončno pozabo.

Živitore

Živitore zmeraj srečno,
vesela družina priljubljena,
iz ljubezni in spoštovanja,
zmeraj vašga vredni ste!

Živjo, oj živjo,
živjo, oj živjo,
živjo, oj živjo,
živi na svet!

Tolko kaplic tolko let,
Bog Vam daj na svet živet!
Tolko kaplic tolko let,
Bog Vam daj na svet živet!

Živjo, oj živjo,
živjo, oj živjo,
živjo, oj živjo,
živi Vas Bog!

Pesem so peli brez spremljave. Posebno melodijo je imela samo prva kitica.

Skupina deklet pred lučanjem

POGLED V SLOVENIJO

Orožje, sodstvo, Krško, Nato

Janez Povše

Napadi na Janeza Janšo se nadaljujejo, očitno so uradni štirje obtoženci za mariborsko orožje ključ do doslej še nerazkritih udeleženih politikov ali celo državnih organov. Kako naj si drugače razlagamo dejstvo, da je višje javno tožilstvo v Mariboru v svojih raziskavah »med drugim« ugotovilo, da je glavni krivec obrambno ministrstvo oziroma Janez Janša. Vzporeden rezultat raziskave naj bi namreč bilo odkritje, da je Janez Janša trgoval z orožjem, sodeloval s Hasanom Čengićem, ki je nekaznovano delal za Bosno in Hercegovino, ter si celo prisvojil dobiček od 5560 avtomatskih pušk, od katerih stane vsaka 242 ameriških dolarjev. Istočasno si mariborsko javno tožilstvo opere roke ter izroča vso zadevo v presojo temeljnemu tožilstvu v Ljubljani, saj naj bi obrambni minister Janša kršil resolucije OZN o embargu oziroma prepovedi izvoza orožja na ozemlje bivše Jugoslavije.

Sploh se v Sloveniji bije zelo važna bitka o vlogi in pomenu sodstva in njegove neodvisnosti. Zadeve ne kažejo preveč dobro, saj je v tem tednu odbor za notranjo politiko in pravosodje pri državnem zboru po burni razpravi sprejel predlog ministra za pravosodje Mihe Kozinca, po katerem naj bi bilo republiško javno tožilstvo podrejeno njegovemu ministrstvu. To praktično pomeni,

da bi ministrstvo odločalo o tem, ko in kdaj bi lahko pravosodno preganjali, republiško tožilstvo bi izgubilo vsakršno samostojnost. Na ta način bi pravzaprav - to pot po pravilih demokracije - ohranili prejšnjo, realsocialistično podrejenost sodstva izvršni oblasti, kar bi imelo seveda zelo težke posledice za razvoj pravne države. Po mnenju nekaterih opazovalcev bi izglasovanje imenovanega predloga še v državnem zboru v bistvu ukinilo komaj pričete zamatke pravne države. Očitno nove politične sile nimajo več moči, da bi se že v osnovi uprle zaustavljanju demokratičnih družbenih procesov, kar se ne nazadnje kaže tudi v dejstvu, da te iste sile kar preveč prepustijo Janeza Janšo nebranjene in nezaščitene pred stalnimi navali zastopnikov bivšega režima. V primeru obrambnega ministra in njegove osamitve kakor tudi v primeru podrejanja sodne oblasti izvršni oblasti je torej mogoče upravičeno razmišljati o možnosti, da utegne mlada država Slovenija vsaj začasno upočasniti demokratični družbeni razvoj in se poenotiti v smislu prevlade prenovljenih levih sil.

Slovenija bojuje bitko tudi s Hrvaško, in to s pametno razišodnostjo. Hrvaška namreč dolguje za jedrsko elektrarno Krško preko 3 milijarde tolarjev oziroma jih noče plačati. Slovenija grozi z odklopitvijo

električnega toka Hrvaški, vendar slednja tudi samovoljno posega v razdelitev energije. Drnovškova vlada se vse bolj nagiba v pepričanje, da mora kljub kočljivosti odnosov s svojo vzhodno sosedo vendarle nekoliko zaostriti vprašanje jedrske elektrarne v Krškem. Da je previdnost na mestu, govorijo takojšnje zaostritve Zagreba, ki hipoma postavlja pod vprašaj celoten razpon medsebojnih odnosov. Kot rečeno, je treba s Hrvaško silno previdno, zato se je verjetno mogoče priključiti tistim, ki kljub vsemu zagovarjajo sicer načelno vendar nikakor ne zaostreno stališče.

NATO pakt uvršča Slovenijo skupaj z Bolgarijo, Romunijo in Albanijo med tako zvane »balkanske demokracije«. Zahod daje prednost tako zvani višegrajski skupini, Poljski, Češki, Slovaški in Madžarski ter jim ponuja nekakšno partnerstvo za mir. Kljub prodornim diplomatskim potezam Ljubljane se torej v mednarodnem prostoru Slovenija zelo počasi približuje Evropi. Tudi v tej točki je za Slovenijo najugodnejše ohraniti sedanjo zunanje-politično usmeritev, zakaj posebno ZDA v vsem popuščajo Jelcinu, ker se bojuje nacionalističnih ruskih skrajnežev, zato NATO gotovo ne bo zaščitil Bosne oziroma Sarajeva, vse to pa bo žal vodilo v nadaljevanje in tudi stopnjevanje balkanske vojne. Slovenija mora na to dejstvo še kako računati in ohraniti trezen pogled in mirno kri.

Nevarni oblaki nad Cerknim

Bilo je 27. januarja 1944. leta. Gospod kaplan Ladislav Piščanc je pristopil kot navadno k oltarju zjutraj ob 7. uri. Spremljala sta ga dva strežnika.

Medtem so se Nemci bližali Cerknemu. Prodirali so iz Idrije, se povzpeli do vasi Jazne, od tam na Cerkljanski Vrh, skozi »Stiske«, prišli v »Cegenco« in okrog sedme in dvajset minut so začeli streljati.

G. Piščanc je bil pri darovanju in takrat prekinil z nadaljevanjem maševanja. Strežnika sta zbežala, naglo preskočila zid okrog cerkve in se zatekla v hišo... Tu sta pričakala konec.

Praga zvonika in cerkve ni nihče prestopil.

Nemci so prodirali od treh strani in obkolili vas.

Učenci »politične šole« so brezglavo bežali in tekli naravnost na

»Brdce« in se tako postavili nemškimi vojakom pred puške. Nemci so jih z lahkoto pokosili 47.

Precejšnje število je bilo ranjenih. Ranjenci so bili na vozovih. K njim sta se približala oba kaplana, da bi jim nudila duhovno pomoč. Dekan je ležal bolan.

Danes vemo, da je bil izdajalec partizanski častnik, so pa obtožili izdajstva predvsem oba kaplana in nekaj domačinov iz Cerknega.

Partizanski štab je zahteval »grešnega kozla«, zato so sklenili, da bodo »likvidirali« določeno število domačinov. Sledila je aretacija nedolžnih in celo po merilu osebnega sovraštva. Aretirane so najprej zaprli v prostore stare sodnije, pozneje so jih zadržali v nekem kozolcu in zgodaj zjutraj so jih odvedli na »Lajše«, kjer so prebili v vsiljih poslednje trenutke. Izrekli so smrtno obsodbo ter pobili nedolžne.

6. februarja 1994. bomo obhajali 50. obletnico pokola in vseh padlih ob tretji uri popoldne v Cerknem. Somaševanje bo vodil g. škof Metod Pirih.

Kličejo nas padli. Zberemo se, ker želimo graditi mir. Papež Pavel VI. je rekel: »Miru ne uživamo. Mir moramo graditi. Mir ni na neki že doseženi ravni. Mir je vedno na višji ravni in tja morajo biti usmerjeni naši koraki. Mir ni neka uspavalna ideologija. Vsi smo odgovorni za mir, ker je naše splošno dobro. Vest in vestnost nas priganjata, da gradimo mir z vsemi svojimi močmi, ker je resnična dobrina človeštva. Pravimo ugodna tla vzajemnosti, predvsem ljubezni!

Nobena vojna ni sveta. Nobeno pobijanje ni sveto! Samo mir je svet! Ob priliki 50. obletnice padlih, prosimo za mir, kakor izhaja iz Boga in nam ga daruje Jezus Kristus. On je naš mir! Zvesti Bogu, zato tudi zvesti človeku!

Anton Melinc

Časopisov ne tiskajo časnikarji, ampak izdajatelji. Časnikar, ki pravi, da je neodvisen, pa v resnici mu tega ne pripisujeta ne zakon in ne pogodba, je goljuf.

Giuliano Ferrara

* * *

Druga republika? Lahko bo slabša od prve. Zmerni tabor? Kokošnjak s preštevili petelini. Levica? Armada Brancaleone. Novi volilni zakon? Packa.

Giovanni Sartori

NAŠA GOVORICA

NADA PERTOT

Božični prazniki in prvi dnevi novega leta 1994 so že za nami. Novo leto teče že z neusmiljeno naglico, mi pa smo skoraj dolžni gledati po tolikih voščilih, ki smo jih dobili, z zaupanjem v prihodnost in pogumno načrtovati svoje delo. Prav gotovo se razlikujemo med seboj po nekem bistvenem gledanju na življenje: nekateri vidijo vse možnosti in krivde zunaj sebe in nenehno zahtevajo in pričakujejo od drugih to in ono, drugi, med katere spadam tudi jaz, pa smo pepričani, da se moramo sami truditi v vse smeri, zaupati vase in si pomagati med seboj. Vse to velja tudi za našo govorico. Noben zakon ne bo izboljšal njene kvalitete, če je sami ne bomo gojili.

V Trstu je po zadnjih volitvah vzdušje drugačno. Pa nič posebnega se ni zgodilo, samo zdrava pamet si začenja v javnosti utirati pot. To je trenutek, da pogledamo Slovenci vase in dokažemo, da cenimo sebe in

res verujemo v to, kar govorimo in zahtevamo.

Pa preidimo raje spet h kakemu konkretnemu primeru, da si bomo v stiski znali pomagati. Za nami so različna žrebanja, ki so ob koncu leta že obvezna. Kupci so dobili ali zadel bogata darila, ki so jih obetale različne ustanove. Zmagali jih gotovo niso! Ne da bi se zavedali, smo spet pod vplivom italijanščine. Sedaj se začenejo različni seminarji; politiki imajo svoje pa zdravniki svoje pa šolniki in še kdo. Seminaristom in seminaristkam se navadno na seminarjih dobro godi, posebno če so predavatelji v redu in če je družba prijetna. Čisto nekaj drugega pa so semenišča oz. bogoslovja. To so visoke šole, v katerih se vzgajajo semeniščniki oz. bogoslovci, ki želijo postati duhovniki. Tam poslušajo predavanja kot njihovi vrstniki na fakultetah in polagajo ali delajo izpite.

BRALCI PIŠEJO

Dve vprašanji K. Humarju

O delu in osebnosti K. Humarja, dolgoletnega urednika Katoliškega glasa, sem imel vedno odlično mnenje. Zato me je nemalo presenetil in prizadel stavek, ki ga je (z vsem premislekom in, seveda, ne iz naivnosti) zapisal v svojem uvodniku (Kat. glas, 16.9.93) naslovljenem Pogasi ogenj razpiti!

Ta se glasi: In nastalo je prepričanje, da lahko Belcebuba s hudičem izženeš. V tem prepričanju so se dali zapeljati in so se povezali z okupatorjem.

Iz tega sledi, da so (za g. Humarja) obstajale še druge, častnejše možnosti, odločitve in zadržanja. Ker je ta misel prišla z (meni) nepričakovane strani, je pač našla občutljivo točko v sicer neranljivem oklepu nevprašljive odločitve Krščanskega tabora med revolucijo. Za podobne očitke, ki jih že leta in leta lansira z zločini kompromitirana levica, smo pač imeli le rahel nasmešek in milostljiv intelektualen prezir.

Zato prosim pisca tega uvodnika, da bi odgovoril javno, v tisku, na naslednji dve vprašanji:

Prepričan sem namreč, da bo njegov uvid, čeprav že post factum, zanimal še mnoge druge in ne samo mene zapeljanega.

Prvo vprašanje: Kako in kaj bi morali tisti »zapeljani« Slovenci ukrepati tedaj in v tistih (danes docela poznanih) okoliščinah? Naj gospod Humar upošteva vse svoje vedenje o komunistični »moralni«, o njihovih metodah in delih, ne samo na Slovenskem, ampak še marsikje drugod. To je temeljno vprašanje, na katerega še vsa povojna zgodovina ni znala ali ni smela dati odgovora. Vprašanje o krivdi obeh nasprotujočih si strani bi s takim zadovoljivim odgovorom bilo samo po sebi rešeno.

Drugo vprašanje: Kje in kako, pod čigavim oblastnim okriljem je pisec v tistem razburkanem obdobju, od 8. sept. 1943 do konca vojne in še čez, nočil oziroma vedril? S tem drugim odgovorom bo prav gotovo

moralno podprl svojo tezo na prvo vprašanje.

Z odličnim spoštovanjem

Albin Magister, Argentina

Moj odgovor na prvo vprašanje: med vojno so bili slovenski fantje in moške v stiski, kam se obrniti. O tem priča npr. jezuit Franc Cerar v knjigi Partizan nekoliko drugače ali pesnik Hribovšek iz Radovljic. Dokler mu je bilo mogoče, se je izogibal vpoklicu v okupatorsko vojsko, konec decembra 1944 pa se je javil k domobranski posadki. Ta korak mu je bil vsiljen, ko je moral izbirati med tremi možnostmi: ali v Vermacht ali k partizanom ali med domobranci. Videl je, da absolutno dobro ni bilo ne eno ne drugo. Kot domobranec je l. 1945 končal v kočevskem breznu.

Tako je treba razumeti moj stavek: »Dali so se zapeljati...« Izbrali so domobranstvo kot manjše zlo, ne pa kot absolutno dobro.

Drugi odgovor: Od 4. nov. 1943 do konca vojne in pozneje sem živel v Gorici kot stolni vikar, zadolžen za slovenske vernike. Zato sem hodil v Rožno dolino učiti verouk in tudi v osnovno šolo. O Veliki noči sem hodil blagoslavljat hiše tudi po Stari Gori, obiskovat bolnike, imel sem prvo sv. obhajilo v kapeli usmiljenih bratov v Stari Gori. Tako med vojno in po njej do razmejitve 15. sept. 1947.

Kazimir Humar

Kaj to pomeni?

Vedno znova slišimo govoriti o desnici, o levici in o centru. Kaj pravzaprav to pomeni? Še jaz, ki sem marsikaj študiral, si nisem na jasnem. Ta gre na levo, oni gre na desno, tretji hoče ostati v sredini. Kaj hočejo ali kaj predlagajo levi, kaj desni, kaj tisti v sredini. Kam naj se postavimo mi reveži?

Ali zna kdo od učenih ljudi (ali politikov) povedati, kako naj si vse to razložimo. Včasih so govorili, da so na levi komunisti (zakaj?), na desni pa fašisti (zakaj?). Ali to še drži? Nekateri zopet pravijo, da smo ostali pri starem, drugi pa trdijo, da se je vse spremenilo.

Ali se vam ne zdi, da bi bila tukaj potrebna jasna beseda? Prosim torej!

I. šk.

Pogled na Cerkno (foto Tavčar)

V kaj ali v koga naj zaupamo?

Ko je papež obiskal Trst, je večkrat ponavljal: »Ne bojte se.« Še prej je Jezus rekel: »Ne bojte se, jaz sem z vami do konca sveta... jaz sem premagal svet.«

Knjiga Modrosti pa pravi: »Kdor hoče biti blagoslovljen, naj bo blagoslovljen od Boga. Ljudje se ne bodo zaman trudili, ne rodili otrok, kajti zarod Gospodovih blagoslovljenecov so.« In knjiga Psalmov nas osrčuje: »Smokva ne bo cvetela, na trti ne bo grozdja... v hlevu ne bo več živine... vendar se bom radoval v Gospodu, mojem Rešitelju.« Današnji človek je v skrbeh za zaposlitev in za zadostni zaslužek. Ko je v letih, ga skrbita zdravje in cena zdrav-

ljenja. Starše skrbi pravilna vzgoja otrok, podjetnike in trgovce način, kako pridobiti odjemalce, politike, kako priti do ključnih položajev, duhovnike pa zveličanje njim zaupanih duš. Svet je poln skrbi. Skrb pomeni ljubezen, a vemo, da ne zadostujejo dobri nameni. Probleme je treba rešiti. Človek jih lahko skuša rešiti, ne da bi se opiral na božjo pomoč.

Je lahko prepričan, da sam s svojimi močmi zmore vse, ko sebe postavlja na oltar, ko se zanese samo na svoj razum, na telesno moč in iznajdljivost. Zgodovina pa nas uči, da je pri najboljšem namenu človek zmožen velikih zločinov in istočasnih izgovorov na potrebo in nevarnost za narod. Ko pa take zločince ulovijo, se ti izgovarjajo, da so samo izpolnjevali ukaze »tavišjih«. Ni več govora o narodu, rasi in stranki. A koliko gorja so zmožni povzročiti taki fanatiki! Kristjani so večkrat bili in so tarča napadov s strani nepoštenih ljudi. Spomnimo se na duhovnike, škofe in misijonarje, ki so bili mučeni in pobiti pred, med in po drugi svetovni vojni. Prvi ujetniki v Dachau-u so bili duhovniki. V Španiji so med revolucijo l. 1936 pobili na tisoče duhovnikov, nekaj škofov iz sovraštva do vere. V Rusiji so spremenili v skladišča, muzeje ali kinodvorane na tisoče pravoslavnih cerkva in pobili na tisoče popov. In kaj so dosegli ti preganjalci vsega svetega?

Da se jih še njihovi otroci sramujejo, ker vedo, da imajo krvave roke. Vse bogastvo, vse časti in oblast ne odtehtajo čiste vesti in dobrega imena. Pri nas se zdi, da imajo glavno besedo ljudje brez vere, ljudje, ki nikoli niso prav verovali ali so ta veliki zaklad zapravili. Po radiu in televiziji se nekateri hvalijo s svojo nevero. Človek dobi vtis, da je biti veren sramota, da se da bolj pametno in lepše živeti brez vere, ki po njihovem pozna same prepovedi. Ker je po zakonu skoraj vse dovoljeno, sta splav in razporoka znamenji napredka. Mladi človek mora skrbeti za telesno zdravje, zato je šport glavna panoga mladine; sveta maša in zakramenti so odveč. Skrb za družino sili očeta, da ostaja pri delu tudi med prazniki. Ker ni vere v posmrtno življenje, naj človek išče čimveč užitkov. Pod vsiljivo propagando je kristjan prepričan, da ni na pravi poti, da je njegovo miselno obzorje okrnjeno, da je njegova svoboda ogrožena, da ne more uživati v življenju, kakor bi rad, in da torej ni srečen, ker se drži vere... Ljudje brez vere in morale se zdijo srečni in se mu posmehujejo doma, na delu in v veseli družbi.

Kristus pa nam pravi: »Ne boj se, mala čreda.« Pravih kristjanov ni nikoli bilo dosti in vemo, da so prav oni spremenili svet, čeprav svet zanje niti vedel ni. Drugi so trobili v rog večine zaradi ljubega miru, a so izginili, kakor da jih nikoli ni bilo. Svet blagoslovlja spomin svetnikov, ne zločincev ali velikih egoistov. Sv. pismo pravi, da je človek kakor trava (Danes je, jutri jo vržejo v peč); prerok Izaija je zapisal, da bo prišel dan, ko bodo božji ljubljenci živeli dolgo kakor hrasti. Mi pa vemo, da bomo večno živeli. Naj pride karkoli na nas, bomo trpeli (Saj učenec ni večji od učitelja: Kristus je bil celo križan), toda vemo, da na koncu bo Bog imel odločilno besedo, da bosta zmagali pravičnost in dobrota, da

bodo obrisane vse solze, da dobro delo, prej ali slej, obrodi stoteren sad. Zato se ne bojimo ljudi, ki nam lahko vzamejo življenje, nas lahko sežgejo v peči, a nam ne morejo vzeti svobode mišljenja in čustvovanja in niti duše. Bog nas ne zapusti v stiski in nas nagraduje z notranjim mirom in posebnim veseljem. Vemo, da smo živi in mrtvi v božjih rokah. Če bi na to pomislili, bi se ne bali služiti Bogu v posvečenem življenju, radi bi darovali Bogu svojo bolezen, betežnost in osamelost za odrešenje sveta, s ponosom bi darovali Bogu svoje otroke v stalni službi Cerkev. Vera, ki pomeni zaupanje v Boga, bi postala vodilo našega življenja.

Bogatec R.

Zanimivi podatki Inštituta za statistiko

Pred kratkim je italijanski državni Inštitut za statistiko (ISTAT) izdal nov letopis, ki predstavlja letno poročilo »Italije v številkah«. Iz leta v leto se ne spremeni veliko, če pa podatke primerjamo v daljših razdobjih, nam lahko le-ti razodenejo marsikatero presenetljivo spremembo. Oglejmo si torej nekaj teh števil.

Prebivalstvo: V zadnjem desetletju (1981-91) se je prebivalstvo Severne Italije znižalo za 1,5%, poraslo pa je v Srednji (+1%) in v Južni Italiji (+2,4%). Kdor le more, zapusti velika mesta: število prebivalcev mest, ki so sedež Pokrajine, se je znižalo za 2,2%. Podaljšala pa se je srednja življenjska starost, ki je sedaj med najdaljšimi na svetu: za moške 74 let, za ženske 80.

Negativno presenetljivi pa so podatki, ki zadevajo družine: v Italiji je 20.305.000 družin, ki jih sestavlja povprečno 2,8 oseb. V zadnjem desetletju je bilo povprečno 310.000 porok letno (67.000 manj kot v sedemdesetih letih) in 589.000 rojstev (228.000 manj kot pred desetimi leti). Vsakih 1000 rojenih otrok se šteje kar 261 splavov (največ v Emiliji Romagni in Umbriji). Razporok (divorzio) je bilo leta 1983 približno 15.000, leta 1988 so se kar podvojile, leta 1992 pa jih je bilo nekaj čez 20.000. Zakonskih ločitve (separazione) je bilo leta 1983 nekaj čez 30.000, leta 1992 pa jih je bilo rahlo čez 40.000.

Šolstvo: v zadnjih štirih letih se je število učencev (od vrtca do višje srednje šole) zmanjšalo za 568.374 članov. Samo na Univerzah je število študentov v stalni rasti. V šolskem letu 92-93 je bilo vpisanih 1.044.000 univerzitetnih študentov. V istem letu je bilo 90.000 novih doktorjev, med katerimi je bilo več kot polovica žensk.

Poraba: Predvsem na tem področju je vidna razlika med Severno in Južno Italijo: na severu porabi vsaka oseba povprečno 1.232.000 lir mesečno, na jugu pa le 778.000 lir.

Sodni podatki: leta 1992 je bilo storjenih 2.740.891 zločinov (umori, kraje...). Od teh je 81% še nezakonzvanih. Zelo se širi mladinski kriminal: v istem letu je bilo namreč sodnim oblastem prjavljenih 27.000 mladoletnikov. Konec leta 92 je bilo v italijanskih zaporih 47.588 ljudi, od katerih samo 19.855 je bilo že obsojenih, ostali šele pričakujejo sodni postopek.

DH

Kaj pišejo drugi

Sorge: Katoličani v bodoči Italiji - II

V prejšnji številki smo predstavili vsebino prvega dela knjige *I cattolici e l'Italia che verrà* (Katoličani v bodoči Italiji), ki jo je napisal znani jezuitski pater Bartolomeo Sorge, predstojnik Centra za družbene vede »Pedro Arrupe« iz Palerma. V njem obravnava razloge, ki so stranko Krščanske demokracije v Italiji v zadnjih letih privedli do moralnega in volilnega poloma.

Še zanimivejši pa je drugi del knjige, v katerem zre avtor naprej in se sprašuje, v kateri obliki bodo lahko katoličani v bodoče sodelovali v italijanskem političnem življenju. Naj se sprijaznijo s polomom svoje nekdanje stranke in se porazgubijo po raznih strankah, eni na desno, drugi na levo? In - ključno vprašanje: ali je z ozirom na nedavno večinsko volilno reformo sploh še smiselno govoriti o »stranki demokratičnih kristjanov«?

Sorgejev odgovor na zadnje vprašanje je kljub nasprotnemu videzu še vedno pritrdilen. Takole pravi: zakaj se ne bi ljudje, ki verjamejo v določene vrednote, ne mogli politično združevati, podobno kot se združujejo drugi ljudje, ki verjamejo v druge vrednote? Nikomur ne pride na misel, da bi na primer osporaval smiselnost stranke Zelenih, v kateri ima pač prednost vrednota varstva okolja. Gotovo pa obstajajo tudi ljudje, ki bi dali prednost drugim vrednotam. Kristjani bi se najbrž odločili za naslednjo lestvico: presežnost in dostojanstvo človekove osebe, svetost življenja, trdnost družinske zveze, pozornost do revnejših slojev, dejansko spoštovanje osnovnih svoboščin vseh ljudi, pravičnost, solidarnost in zavzetost za mir. To bi bilo - na kratko - osnovno programsko izhodišče stranke, ki bi se lahko upravičeno ponasala s sklicevanjem na krščanske vrednote. Ali tak program ni vre-

den, da bi ga skušali po demokratični poti postaviti v prakso?

S tem postaja seveda Sorgejevo pisanje še posebno zanimivo, saj presega zgolj italijanski okvir. Sorge torej trdi, da je še možna stranka, ki bi delovala v smislu krščanskih vrednot, toda to mora nujno biti nova stranka z novimi značilnostmi in novim vodstvom. Predvsem se je treba sprijazniti z dejstvom, da je »politične enotnosti katoličanov« konec. Nova Ljudska stranka bi se morala torej odpovedati želji, da bi zastopala vse katoličane. »Politično enotnost katoličanov« bi bilo treba torej odslej razumeti predvsem kot soglasje o temeljnih vrednotah, ne pa strankarsko. Ko bi se Ljudska stranka odrekla težnji po zastopstvu vseh katoličanov, bi se pravzaprav vrnila k Sturzovi prvotni zamisli, za katero so - po Sorgejevem mnenju - šele danes časi zreli.

»Jaz nisem hotel uresničiti politične enotnosti katoličanov,« je leta 1957 izjavil sam Sturzo. »Moja skupina je bila le ena od katoliških struj. Ta je ustanovila stranko in jo odprla tudi ne-katoličanom,« ki so soglašali z njenim programom. Ta Sturzova linija naj bi bila danes izhodišče nove prenovljene stranke. (se nadaljuje) T.S.

Pripis

Med tem časom je, kot znano, izšla papeževa poslanica Italiji, ki se dotika tudi vprašanja »politične enotnosti katoličanov«, ne govori pa izrecno o »strankarski« enotnosti. Sorgejeva zamisel ni v nasprotju s papeževim priporočilom, saj tudi Sorge piše, da je potrebna »enotnost« pri obrambi vrednot (predvsem življenja). Tudi v italijanskem javnem življenju je prevladalo nestrankarsko razumevanje besed rimskega škofa. T.S.

Vietnamski duhovnik, žrtev spovedne molčečnosti

Po Božiču je v italijansko javnost prišla novica, da se je v Palermu neki kamorist spovedal pri nekem duhovniku in je ta to povedal med voščili na sveto noč. Ni povedal drugega, omenil je le dejstvo.

Poleg javnosti so na novico postali pozorni tudi sodniki, ki so prišli k duhovniku, da bi kaj več zvedeli. Ostalo pa je le pri novici. Javnost si je zastavila vprašanje, kako je s spovedno molčečnostjo. Stvar je jasna: spovednik ne sme nikdar in nikomur izdati, kar je pri spovedi zvedel. Veže ga spovedna molčečnost. V tem oziru imamo zglede tudi iz sedanjih časov. Poroča g. Andrej Majcen, bivši misijonar v Vietnamu.

V Gorici je v cerkvi sv. Ivana leta 1972 imel novo mašo vietnamski duhovnik Dominik Yeng, ki ga je podpisala pok. družbenica Kati Munih. Potem dobesedno piše: »Njen Dominik je postal goreč misijonar in ravnatelj z upanjem, da postane inšpektor (salezijanec). Toda prišla je komunistična vihra. Našli so ga v spovednici, ko je spovedoval nekega kristjana. Poklicali so ga, naj pove, o čem sta govorila v spovednici. Tri leta strogega zapora je dobil, ker

ni izdal spovedne molčečnosti. Pozneje je škof v Dalatu posredoval, da so ga izpustili, a je moral podpisati, da bo ostal ves čas pri škofu v hišnem priporu.«

Angleška vojvodinja prestopila v katoliško Cerkev

Pretekli teden je angleški kardinal Hume v svoji privatni kapeli sprejel v katoliško Cerkev kentsko vojvodinjo Katarino r. Worsley. Pri maši so prisostvovali njen mož vojvoda kentski, njeni trije otroci, od katerih je eden poročen s katoličanko, in nekaj najožjih prijateljev. Kardinal je med mašo vojvodinjo prvič obhajal po katoliškem obredu.

Vojvodinja ima 61 let in se je leta 1961 poročila s kentskim vojvodom, ki je bratranec kraljice Elizabete. Zgodilo se je prvič po letu 1600, da je kak član angleške kraljeve družine postal katoličan. Vojvodinja je vedno slovela po svoji dobrodelnosti in je večkrat zastopala kraljico Elizabeto pri kaki dobrodelni akciji. Njen prestop v katoliško Cerkev je v njej dolgo zorel. Sedaj pa je med mašo izpovedala: »Verujem in izpovedujem vse, kar uči in oznanja katoliška Cerkev kot Kristusovo razodetje.«

Ženska: doma ali v službi?

(nadaljevanje s 3. str.)

problematiki, da zvemo, da smo še daleč od enakopravnosti med moškimi in žensko v naši družbi, da imajo ženske še vedno za manj sposobno, da marsikateri moški nesramno nadleguje svojo kolegico na delovnem mestu, in nazadnje, da so nekatere službe popolnoma zaprte ženski. Poglejte le, koliko direktorjev bančnih zavodov je žensk! V Trstu, kjer je inflacija bank, jih težko srečamo. Tudi na nedeljskem pokrajinskem kongresu Slovenske skupnosti v Trstu je bila v 31-članski pokrajinski svet izvoljena le ena sama ženska!

Sicer pa je po drugi strani ženska po svoje »kaznovana«. V bistvu opravlja dvojno delo: doma in v službi, plača pa je ena. Ta preobremenitev ženske gotovo vpliva na stanje v družini in na manjšo rodnost v vseh državah z razvitim gospodarstvom. Zaradi te razdvojenosti tudi ženski vpliv na družbo ni tako markanten, kot bi lahko bil. Moje mnenje je, da je v tem razčlovečenem svetu premalo prisotna ženska duša. Ženski prispevek današnji družbi je še vedno premajhen, da bi svet postal boljši, kot je. Kdo bi lahko pripomnil, da ženske na vodilnih mestih (npr. Margaret Thatcher, Indira Gandhi) niso drugačne od moških. Vendar je po mojem mnenju tako, ker se ženska lahko uveljavlja v javnosti na račun močnejšega spola, le če ga prekaša s takimi imenovanimi moškimi lastnostmi.

Problem je kompleksen in protisloven. Mimo dejstva, da pridobljena pravica ženske o aktivni vključitvi v družbo ne sme biti nikoli pod vprašajem, je vsekakor res, da je ženska potrebna v družini, vendar tudi v današnji družbi bolj kot kdajkoli prej. Zato se je treba problema lotiti preudarno in vsestransko. O njem morata razmišljati obe polovici človeštva: ženska in moška.

Nadja Magajna

Velik uspeh dramskega odseka PD Štandrež

Predpustni in pustni čas je bil že od nekdanj časa veselja, šal, norčij. Že Latinci so pravili »Semel in anno licet insanire.« Na žalost je sedaj v svetu toliko gorja, da se lahko še komaj kdaj iz srca nasmejemo. Toda človek od časa do časa potrebuje malo zdravega smeha. Zato nam Štandrežci že devetindvajset let nepretrgoma vsako leto postrežejo s kako prijetno komedijo. Tudi letos so nam darovali dve prisrčni urici, v katerih smo se prav iz srca nasmejali. V soboto, 15. januarja, je bila namreč zvečer v štandreški dvorani premiera igre Georges Feydeaua Odlikovanje, ponovitev pa v nedeljo, 16. jan., popoldne. Delo je bilo prvič izvedeno v slovenščini. Za prevod je poskrbel sam Emil Aberšek, dolgoletni zvesti režiser štandreškega dramskega odseka. Kot beremo v elegantnem, s fotografijami obogatenu gledališkem listu, ki je izšel ob premieri, sta prevod in predelava teksta nastala deloma po hrvaškem prevodu deloma po francoskem originalu. Vsekakor je bilo besedilo dovolj sočno, saj se je odlično ujemale z vsebino komedije, ki šaljivo in obenem kritično prikazuje »noro tekmo« za odlikovanjem in zraven še zaplet in seveda srečen razplet ljubezni mladega para.

Predstava je doživela velik uspeh, saj so gledalci, ki so zasedli dvorano do zadnjega koticčka, nagradili izvajalce z navdušenim ploskanjem in jih prisilili, da so se dobesedno (ker si je režiser zamislil igro luči in teme) večkrat prikazali na odru. Vsi so seveda pripomogli k temu uspehu. Prijetno pa so nas presenetili mlajši igralci, ki so se dobro spojili z ostalimi in bili dokaj sproščeni. Tako smo videli Dimitrija Brajnika v vlogi Dardiliona, Marka Tabaja kot Plumarela, Vanjo Bastjančič kot Targinatte, Anito Lutman - Simone. Nosilec glavne vloge je bil Božidar Tabaj. Mojstrsko je posebil ambicioznega doktorja Pagineta. Njegovo ženo je blesteče odigrala Majda Paulin. Marko Brajnik je bil izvrsten v vlogi stoično odmaknjenega sluga Josepha; Jordan Mučič je zbudil nemalo smeha z originalnim likom kratkovidnega novinarja Rosanville. Nastopala sta še Marjan Breščak kot nekoliko naiven doktor Livergrin in Danjela Puia kot njegova soproga. Poleg režiserja Aberška smo letos zasledili še Janeza Starino, ki je pomagal pri predstavi kot strokovni sodelavec.

Do podrobnosti zamišljena scena je seveda prijetno učinkovala na gledalce. Da ni bilo na premieri kakih večjih spodrslijajev, je nedvomno pripomogla tudi šepetalka Marinka Leban, zvesta spremljevalka dramske družine.

Štandreška skupina si je v zadnjih letih upravičeno pridobila velik ugled, navdušeno odobravanje tudi pri gledalcih in strokovnjakih ter prejala več lepih priznanj na raznih srečanjih. Izbrala si je gotovo zelo

primerno pot do uspeha. V svojem repertoarju sega po komedijah od renesanse do sodobnih avtorjev. Igralci se iz leta v leto izboljšujejo, tako da se nam včasih že skoro zdi, da nimamo pred očmi amaterjev.

Vsem, ki so sodelovali pri predstavi, želimo veliko uspeha ob ponovitvah te prijetne veseloigre na raznih odrih v zamejstvu, Sloveniji in tujini.

Iva Koršič

V Štandrežu odpri podružnico sovojenjske Zadružne kreditne banke

V nedeljo, 16. januarja, se je po tretji sv. maši zbrala v začetku Kraske ulice, zraven občinske telovadnice, velika množica ljudi, ki je prisostvovala odprtju štandreške podružnice sovojenjske Kreditne banke. Zanimanje je bilo veliko, saj gre za pomembno pridobitev za štandreško skupnost, ki še ni imela bančnega zavoda.

Za uvod otvoritvene slovesnosti je zapel mešani zbor Štandrež pod vodstvom Ticijane Zavadlav, štandreški župnik Karlo Bolčina pa je blagoslovil nove bančne prostore in prinesel banki tudi dar v obliki križa.

Slavnostni govor je imel predsednik sovojenjske banke Miro Hmeljak, ki se je navezal na pred kratkim v Štandrežu izdano knjigo Iz kmečkih korenin sem pognal in poudaril, da je sovojenjska banka nastala prav iz potreb kmečkega prebivalstva in se je nato razširila tudi na druga področja. Odprtje podružnice v Štandrežu je narekovala potreba, da se približajo že številnim štandreškim klientom in da pridobijo še nove tudi iz širšega goriškega prostora. Pozdravili so še vicekomisar goriške občine Flavio Martini, predsednik štandreške rajonske konzulte Božidar Tabaj, senator Darko Bratina, predsednik bančne sekcije SDGZ Pavel Milič in Agostino Pacorig za deželno zvezo združnih bank.

Zbor Oton Župančič je pod vodstvom Mirana Rustje zapel dve pesmi, slovesnost pa sta zaključila oba štandreška zbora s skupno pesmijo. Sledila je bogata zakuska.

Popravek: štandreška šola

V prejšnji številki je bilo pomotoma objavljeno, da je župnik blagoslovil popravljene šolske prostore.

Domači župnik Karlo Bolčina je voščil otrokom dober začetek v novi šoli in z njimi tudi pomolil.

V četrtek, 27. januarja, bo ob 20. uri v Katoliškem domu v Gorici novo srečanje v sklopu teološko-pastoralnega tečaja, ki ga prireja štandreška dekanija. Tečaj je namenjen vsem članom župnijskih svetov, društev in mladinskih skupin ter vsem, ki želijo poglobiti znanje o krščanski veri. Tokrat bosta predavala msgr. dr. Oskar Simčič (Človeško dejanje kot moralno dejanje) in g. Karlo Bolčina (Uvod v praktično liturgijo).

25-letnica

Števerjanskega vestnika

V četrtek, 13. januarja, smo imeli v Sedejevem domu v Števerjanu slavje ob 25. obletnici rednega izhajanja Števerjanskega vestnika. 12. januarja 1969 je namreč izšla prva številka našega glasila. Proslava je bila pripravljena v preprosti domači obliki, saj je Vestnik namenjen v prvi vrsti prav domačinom. Slavje je otvoril mešani pevski zbor F.B. Sedej, ki je oblikoval kulturni del programa. Vmes pa je spregovoril predsednik društva F.B. Sedej Marko Terčič, ki je najprej pozdravil vse prisotne, nato pa izrazil nekaj misli o Števerjanskem vestniku. List namreč vsa leta izhaja v okviru društva, ki nosi breme kritja skoraj vseh stroškov izhajanja.

Zatem je spregovoril Marjan Terpin, ki je bil med ustanovitelji Števerjanskega vestnika in je vseh 25 let s svojimi članki pripomogel, da je Vestnik redno izhajal. Povedal je, da se je zamisel glasila porodila že v zgodnjih 50. letih, ko je bil za kaplana v Števerjanu g. Cotič; toda razmere niso bile še primerne, tako da je ta ideja zaživela šele leta 1969. Po mnenju Marjana Terpina je Vestnik uspešno izhajal vseh 25 let zaradi stalnega priliva mladih sil in odliva starejših urednikov, tako da je naš list stalno sledil ravoju časov in vedno prinašal kaj novega.

Na koncu se je razvila še živahna debata o načinu urejanja Števerjanskega vestnika, tiskanja in vzdrževanja lista.

Slavje smo zaključili, kakor je pri nas že v navadi, s prigrizkom in domačo kapljico, tako da so se številni udeleženci še nekoliko zadržali in si ogledali zbirke vseh števil, ki so izšle v 25 letih: skupno smo izdali 2331 strani oziroma 176 števil.

Na koncu bi se rad v imenu uredniškega odbora Števerjanskega vestnika zahvalil vsem, ki so na katerikoli način pripomogli k temu 25-letnemu uspešnemu in rednemu izhajanju našega lista in tudi vsem tistim, ki so pripomogli k temu, da je slavje lepo uspelo.

Ivan Vogrič

Priprave na volitve

Novi volilni zakon, ki je dosedanja proporcionalni sistem zamenjal z večinskimi, sili stranke in druge politične sile, da se na podlagi sorodnih političnih prepričanij in podobnosti programov združijo v širše koalicije. Tudi v Gorici se začenja čutiti, da se bližajo občinske upravne volitve, saj se stranke in gibanja že skoraj mrzlično pripravljajo na ta dogodek.

Doslej izgleda, da je v levem progressističnem taboru najmanj težav pri povezovanju, čeprav je tudi tukaj nekaj sil, ki se vsaka zase potegujejo, da bi delovale kot odločilni povezovalni faktor. Na sredini sta za sedaj nova Ljudska stranka, ki je dedič bivše KD in Segnjevski paktisti. Zdi se, da iščejo slednji možnosti za zavezništvo s Severno ligo, ki je bila doslej precej ob strani tega splošnega povezovalnega napora. Stvari se premikajo tudi na desni, kjer skušajo predstavniki tega tabora (razen skrajnih misovcev) na vsak način prodreti v politično sredino. Tako je pred dnevi nastalo združenje Manifest za Gorico. Med njegovimi ustanovnimi podpisniki je največ takih, ki odločno nasprotujejo vsakršni kulturi sožitja, saj so se ob predstavitvi gibanja javno zavzeli za obram-

Glasbeni nastopi ob Božiču

Slovenski center za glasbeno vzgojo »Emil Komel« redno prireja prvi nastop svojih učencev prav v času pred Božičem. Tudi letos se ni izneveril svoji tradiciji in je skupno z Glasbeno matico 20. decembra zvečer ponudil staršem in širšemu občinstvu pester program. V prvem delu večera, ki je nosil naslov »Moji prvi koraki«, se je na odru zvrstila živa, pisana vrsta najmlajših izvajalcev. Na klavir so igrali Nicola in Matteo Cefarin, Tanja Zorzut, Peter Povšič, Maria Balbi, Aleksander Pribik, Helena in Valentina Klanjšček, Tanja Zotti, Giada Sciarrino. Nastopili so še Marija Jussa, Mattia Populin, Tina Klanjšček (violina), Neven Franko (kitara), Igor Škorjanc (klarinet), Martha Populin (flavta).

Drugi del nastopa - Božična razglednica - je izzvenel kot božični koncert z raznolikim in bogatim programom. Tako smo lahko prisluhnili solističnim izvajalcem, ki so dosegli že bolj ali manj kvalitetno stopnjo ustvarjanja, in izvajanju več skupin v različni instrumentalni sestavi. Za uvod v drugi del je poskrbel šolski zbor pod vodstvom Franke Žgavec, ki je zapel dve pesmi. Skladbe za klavir so odigrali Eleonora Castaldo, Diana Brisko, Katja Vončina, Katarina Brešan, Sandra Lombardi, Hana Rejc, Annalara Colautti, Majda Klemše in Neva Klanjšček. Arturo Miranda in Stefano Passelli sta igrala na kitaro, Matija Faganel pa na oboo. Program so primerno obogatile pevske točke. Mirjam Pahor je odpela božično Adeste fideles, Darja Pavio Sberar io non dovrei (G. A. Perti), bas Rudj Gorian pa Händlov solospjev Dammi pace.

Na večeru je nastopilo kar pet instrumentalnih skupin. Duo klarinetov Bogdan Podveršič in Kristijan De Comelli, trio kitar Stefano Passelli,

Erik Feri in Arturo Miranda, klavirski trio Ana Černic - flavta, Peter Gus - violina, Verena Čevdek - čelo. Še posebej naj omenimo nastop dveh komornih skupin, ki sta izvajali božični skladbi. Najmlajši Martha Populin in Rok Bernetič (kljunasta flavta), Irena Bednarich (violina), Matija Faganel (klj. flavta tenor), Sandra Lombardi (čelo) so ubrano odigrali nemško božično narodno Morgen kommt der Weihnachtsmann. Posebna zanimivost tega božičnega koncerta pa je prav gotovo bila pred kratkim najdena in ta večer prvič izvajana »Božična« skladatelj Mirka Renerja. Izvajali so jo Peter Gus (violina), David Bandelli (viola), Ana Černic (flavta), Matija Faganel (oboa), Bogdan Podveršič (klarinet), Sandra Lombardi (čelo). Režija izvajanj nastopajočih je bila res domiselna. Za nastop je bil namreč uporabljen oder in prostor pred njim, tako da so nastopajoči ustrezno izrabljali ves prostor; to je nastopu dodalo izraz razgibanosti in je prijetno sproščeno vplivalo na poslušalce.

Božični nastop gojencev glasbene šole Emil Komel in Glasbene matice je zaključil pianist Miran Devetak, ki je lani diplomiral na tržaškem konservatoriju in nadaljuje študij pri prof. Igorju Lazku v Parizu. Izvajal je Chopinovo Balado op. 47 št. 3 v As-Duru, ki je izzvenela povsem koncertantno in je bila vsem prisotnim v prelep glasbeni užitek. Miran Devetak se je s to interpretacijo brez dvoma predstavil kot obetaven mlad pianist, od katerega lahko še veliko pričakujemo. Vsem izvajalcem in glasbenim pedagogom iskreno čestitamo in želimo uspešno novo leto.

Omenimo naj še, da sta božična koncerta v naslednjih dneh tudi v Sovodnjah in v Števerjanu.

V nedeljo, 30. januarja, bo v Katoliškem domu ob 16. uri ob dnevu katoliškega tiska nastopila dramska skupina PD Štandrež z veseloigro

Odlikovanje

Vsi prisrčno vabljeni.

bo italijanstva Gorice, za negacijo dvojezičnosti in torej za zavrnitev vsakršnega možnega dialoga.

Mladinski zbor Štandrež v Ločniku

Kot že običajno, je bil tudi letos mladinski zbor iz Štandreža gost v domu za ostarele v Ločniku, in sicer v nedeljo, 10. januarja.

Zbor je pel pri italijanski sv. maši ter jo tako obogatil. Sledil je krajši samostojen koncert. Dekleta in fantki so se predstavili tamkajšnjim obiskovalcem z vrsto ljudskih božičnih pesmi: Sveta noč, Glej zvezdice božje, Božji nam je rojen Sin in še druge. Program so popestrili z veselo otroško pesmico. Zadnje pesem pa so posvetili Mariji, ki nas varuje vsega hudega, nam je vedno ob strani in na večer nas lepo pozdravi s svojim »Ave Marija«...

Programu so sledili vsi z zanimanjem. Starejše gospe, ki so tam doma, so bile presrečne, posebno nekatere, saj so tako lahko ponovno slišale slovensko besedo, kar jim ni dano vsak dan.

Mi smo bili ravno tako navdušeni in obljubili smo, da se zopet vidimo naslednje leto.

Koncert v Ronkah

V cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah, kjer je običajno zbirališče slovenskih vernikov v Laškem, sta društvo Jadro in slovenska verska skupnost priredila v nedeljo, 16.1., že trinajsti božični koncert za vse, ki jim je pri srcu slovenska božična pesem. Tokrat je že drugič božične pesmi izvajal goriški mešani pevski zbor L. Bratuž, ki že več kot 35 let bogati kulturno življenje in ohranja pevsko izročilo Slovencev v mestnem središču. Zbor je pod vodstvom prof. S. Jericija predstavil slovenske božične melodije raznih avtorjev. Spored je povezovala Fanika Klanjšček.

Lepo število udeležencev je nagovoril predsednik društva Karel Mučič, ki je povedal, da je božično srečanje v Ronkah že lepa tradicija, in se zahvalil goriškemu pevcem, ker so sprejeli vabilo za nastop. Zahvalil se je tudi g. Virgulinu, ki je dal na razpolago cerkev.

Pred koncertom je bil blagoslov, ki ga je opravil doberdobski župnik A. Kodelja, ki skrbi tudi za slovensko mašo v Ronkah.

Ob tej priložnosti so si udeleženci koncerta ogledali tudi zelo lepe premične jaslice, ki jih je izdelal domači mladi umetnik. **K.M.**

V nedeljo, 30. januarja 1994, bo ob 16. uri v župnijski cerkvi sv. Martina v Doberdobi koncert božičnih pesmi. Nastopa

Tolminski mladinski cerkveni zbor z orkestrom

Dirigent Barbara Kovačič.

Po koncertu v župnijski dvorani srečanje mladih pevcev in dirigentov.

Toplo vabljeni vsi mladi in njihovi prijatelji.

Župnija sv. Martina - Društvo Hrast Doberdob
Pokrovitelj Svet slovenskih organizacij

Marijanišče - dan odprtih vrat

V nedeljo, 30. januarja, bo v Marijanišču dan odprtih vrat. Dela so se začela pred 6 meseci. Zdaj je že nekaj videti. Streha je postavljena in v notranjosti se dela nadaljujejo. Zdelo se nam je primerno, da bi ob prvi fazi del in na vigilijo praznika Janeza Boska odprli na široko vrata vsem dobrotnikom in dobrotnicam, prav tako prijateljem mladinskega dela in našega salezijanskega poslanstva in ne nazadnje mladim.

To bo dan, ko bodo mladi sodelovali na osrednji slovesnosti g. Franca Pohajča ob njegovi 25-letnici duhovništva; nato se bodo preselili v Marijanišče, kjer si bodo pripravili kosilo in oblikovali prijetno popoldne. Od 15. do 17. so vabljeni vsi ostali iz cele Tržaške, da si ogledajo tekoča dela in si v pogovoru izmenjajo misli o bodočih načrtih in mladinskom delu nasploh. Vsakdo bo dobrodošel in iskreno sprejet.

Ta dan bomo tudi uradno začeli z akcijo - KLUB PRIJATELJEV MARIJANIŠČA.

Ravnatelj Marijanišča
Tone Bedenčič

Večeri v DSI

Po božičnem in novoletnem premoru vabi Društvo slovenskih izobražencev zopet v svoje prostore k tradicionalnim ponedeljkovim večerom. Peterlinova dvorana je popolnoma prenovljena, ostali prostori pa bodo kmalu nared, saj se prenovljena dela bližajo koncu. Stekla pa so tudi prva ponedeljkova srečanja. Tako je 10. januarja v DSI predaval dr. Edi Kovač o trubadurskih svetnikih. (Dr. Kovača se med drugim spominjamo tudi kot predavatelja na Dragi '92).

17. januarja pa je številno občinstvo napolnilo Peterlinovo dvorano, da bi prisostvovalo predstavitvi nove knjige Rafka Dolharja z naslovom Stezice. Knjiga je izšla pri založbi Mladika v Trstu in jo bodo kot darilo poklonili vsem tistim, ki se bodo do 31. januarja prvič naročili na istoimensko revijo in vplačali naročnino. Stezice so izšle ob avtorjevi 60-letnici, v DSI pa jih je predstavila Zora Tavčar. Dejala je, da so najbolj zanimiva izmed Dolharjevih knjig, v katerih najdeš opise narave, spominske zapise iz družinskega, zdravniškega in političnega življenja. Knjiga se deli na tri dele, in sicer na spominske, gorske in kraške črtice.

Nekaj odlomkov iz zadnjega Dolharjevega pisateljskega truda je prebral Livij Valenčič, zatem se je avtor zahvalil vsem, ki so omogočili izid Stezic, ter odgovoril na vprašanja, ki so mu jih zastavili nekateri izmed poslušalcev. Na ogled je bila tudi razstava fotografskih posnetkov Dolharjevih pohodov po Krasu in po vrhovih Julijcev.

Naslednji ponedeljek, to je 24. januarja, pa je znova pričakovati številno udeležbo občinstva. Gost večera DSI bo namreč znani tržaški

novinar Paolo Rumiz, ki bo predstavil svojo knjigo, v kateri opisuje s svojega zornega kota tragedijo v bivši Jugoslaviji.

Ivan Žerjal

Gledališka predstava Igra zamenjav

V soboto, 15. in 16. januarja, so člani Slovenskega kulturnega kluba pod okriljem Radijskega odra nastopili v Marijinem domu pri Sv. Ivanu z zabavno odrsko predstavo »Igra zamenjav« ali »Skupaj je lepše«.

Vsebinsko je bilo delo povzeto po Kastnerjevem mladinskem romanu »Dvojčici«, za odrsko obliko je poskrbela prof. Lučka Susič, ki je delo tudi režirala. Napete dogodivščine, ki so se ves čas sukale okrog »zamenjave« dveh sester dvojčic, so v nas vzbujale smeh in prijetno počutje.

Dogajanje je na začetku postavljeno v počitniško kolonijo ob Biljskem jezeru, kjer se srečata tudi dve med seboj izredno podobni dekleti, kar vzbudi pravo presenečenje. Kmalu pa pride resnica na dan, saj sta to dvojčici, ki so ju starši ločili, ko sta bili še čisto majhni: Chris je živela z očetom v Milanu, Marija pa z mamo v Trstu. Njuni življenjski poti sta torej potekali po čisto različnih smereh, zdaj pa sta sklenili, da si bosta življenjski vlogi zamenjali in tako sta s to odločitvijo ustvarili pravo komično razpoloženje. Pa vendar to še ni vse. Dekleti si zaželela, da bi se družina zopet združila in svoj podvig tudi uspešno izpeljela. Tako ima igra ob svoji zabavni vsebini tudi odgovorno sporočilo, ki se lepo vključuje v mednarodno leto družine.

Glavni vlogi dvojčic sta odigrali sestri-dvojčici Ivana in Martina Šolc, ki sta zelo prepričljivo in prefinjeno podali najvažnejše trenutke »zamenjav«, ki so se v igri odvijali. Tudi vloge ostalih nastopajočih igralcev so imele svojo zahtevno odgovornost. Tako je povezovalca Gregorja odigral Tomaž Susič, ki je s svojim radosnim nosom neprestano vohal, kaj se odvija za spletkarjami naših dvojčic. Vlogo matere je podala Manica Maver, vlogo očeta pa Mitja Petaros; oba sta bila izredno posrečena, saj sta zelo premišljeno sprejela načrt svojih dvojčic o ponovni združitvi družine.

Ob glavnih igralcih pa se je širil še cel krog likov, ki so spremljali dogajanje v bolj ali manj zahtevnih vlogah. Neopozabna med njimi je ostala Rezka v osebi Sare Baldè, ki je s svojim posrečenim nastopom v kretnjah in besedah osvojila gledalce, ali pa dr. Štrobel, ki je s svojim humorjem prav tako segel do dna srca. Predstavo je z izvirno glasbo obogatil še Štefan Bembi in scenografka Jasna Merku.

Prisrčno predstavo, namenjeno prav vsem, od najmlajših do najstarejših, je izoblikovalo nad dvajset mladih igralcev, katerim naj gre beseda pohvale in spodbude za nadaljnje delo.

Jadranka Cergol

Helmut Peschina Boš že videla

Igra Mira Sardoč,
režija Jože Babič
V petek, 21. in ponedeljek,
24. t.m., ob 16. uri
ABONMA RED H

Zanimanje za slovenščino

Skupina 85 je v četrtek, 13. t.m., priredila v dvorani Baroncini v Trstu zanimiv večer z naslovom »Besede drugega«, na katerem je bila osrednja tematika zanimanje za slovenski jezik in kulturo v naši deželi. Poleg predsednika Skupine 85 Roberta De Denara, ki je večer uvedel in vodil, so spregovorili še prof. Silvano Magnelli - med drugim bivši tržaški podžupan - z zavoda Sandrinelli v Trstu, prof. Aleš Doktorič v imenu goriškega Kinoateljstva in prof. Pavel Petričič za dvojezični center v Špetru.

Iz njihovih posegov je bilo razvidno, da se zanimanje za slovenski jezik in kulturo v deželi Furlaniji-Juljski krajini širi. Tako so npr. na zavodu Sandrinelli že pred leti uvedli tečaje slovenščine, sedaj pa se je razred te šole pobratil z razredom liceja France Prešeren. Tudi goriški Kinoateljstva je pomemben ambasador slovenskega jezika in kulture s svojimi tečaji, ki so se sedaj razširili še na Tržaško. Število učencev, ki obiskujejo dvojezični center v Špetru, pa se je občuteno povečalo, tako da sedaj obiskuje to šolo kar tretjina otrok iz Benečije.

Popravek

Na pogrebu g. Zupančiča, nasprotno s tem, kar smo poročali, je pel moški zbor Novega sv. Antona pod vodstvom Edija Raceta. Le-ta je pripeljal še nekaj svojih pevcev. Izvajanje je bilo izvrstno.

PROSVETNO DRUŠTVO MAČKOLJE vabi na večer

»Istra v besedi in pesmi«

Izvajajo dekliški pevski zbor iz Šmarji pri Kopru in g.a. Rožana Koštal v nedeljo, 30. januarja, ob 17. uri, v srenjski hiši v Mačkolkah. Vnaprej se Vam zahvaljujemo in Vas s spoštovanjem pozdravljamo!

Pastoralni obisk v Rojanu

Tržaški g. škof L. Bellomi nadaljuje s svojim tretjim pastoralnim obiskom po župnijah. Ob tem obisku se predvsem zanima za bogoslužje: kako se opravlja, kakšna je udeležba pri nedeljskih mašah, koliko je pri mašah sodelovanja in seveda koliko so laiki aktivni pri župnijskem življenju. Sedaj je na vrsti župnija Rojan.

V župniji bo g. škof od sobote, 29. januarja zvečer, do petka, 4. februarja zvečer.

Sprejem v cerkvi bo v soboto, 29. januarja, ob sedmih zvečer. Na programu je kratek pozdrav v italijanščini in slovenščini, nato bo g. škof daroval sveto mašo delno v slovenskem jeziku. Pri maši bodo sodelovali trije župnijski zbori, med katerimi tudi slovenski. Po maši bo kratek pevski program zborov, najprej ločeno, potem tudi skupno.

Nedelja bo za g. škofa naporen dan. Želi govoriti pri vseh mašah, za slovenske vernike ob sedmih in devetih. Ob devetih bo daroval tudi sveto mašo s prenosom po radiu.

Med tednom bo gospod škof v župniji samo v četrtek in petek, 3. in 4. februarja.

V četrtek zvečer ob 20.30 se bo srečal s člani župnijskega sveta in z vsemi drugimi aktivnimi sodelavci:

Kako na prihodnjih volitvah?

Nadaljevanje pokrajinskega kongresa Slovenske skupnosti, ki se je odvijalo v soboto, 15. t.m., v kinodvorani v Bazovici, je bilo posvečeno razpravi o bodočem zadržanju slovenske stranke na prihodnjih volitvah. Kako se bo le-ta odločala, bo odvisno tudi od odnosov znotraj slovenske manjšine same, torej od odnosov med različnimi komponentami. Veliko razpravljalcev s tajnikom Brecljem na čelu je naklonjenih demokratičnim koalicijam, ki imajo svoje temelje v Demokratičnem zavestništvu oz. Zavezništvu za Trst, katerega zmaga na nedavnih občinskih volitvah v Trstu je zgodovinskega pomena, saj je bila prvič premagana liberalnacionalistična garnitura, SSK pa je v občinski svet izvolila kar dva svoja predstavnika. Po mnenju deželnega tajnika Iva Jevnikarja, pa tudi novega tržaškega občinskega svetovaleca Andreja Berdona, je sedanja politična situacija zelo tekoča, tako da se sploh ne ve, kaj nas čaka jutri. Stranka se bo morala sprosti odločati, v katero koalicijo se ji splača vstopiti. Jevnikar je tudi dejal, da je treba razčistiti notranje odnose med manjšinskimi

komponentami. Sicer so volilni roki zelo kratki; upati je seveda, da se bodo Slovenci sporazumeli za skupne kandidature, za katere pa ni rečeno, da so že vnaprej določene (pri tem sta bila omenjena Bratina in Spetič). Obstaja več možnih kandidatov stranke, pa tudi več nadstrankarskih osebnosti, ki bi lahko prišle v poštev.

SSK ostaja zelo važen faktor v življenju slovenske manjšine v Italiji, nujno pa je treba okrepiti njeno organizacijo, ki je trenutno šibka. SSK ostaja tudi stranka odprtih vrat: tu je tajnik Breclj k sodelovanju povabil zlasti slovenske socialiste, med katerimi je »veliko ljudi z drago cenimi političnimi in upravnimi izkušnjami.« Zelo kritičen pa je tajnik bil do Severne lige, ki je s svojim zavezništvom s skrajnimi nacionalističnimi silami v tržaških rajonskih svetih marsikoga razočarala.

Na kongresu so izvolili tudi novi pokrajinski svet, nadzorni odbor in razsodišče ter predsedstvo, ki bo načelovalo prihodnjemu pokrajinskemu kongresu stranke. Pokrajinski svet bo na svoji prvi seji izbral novega pokrajinskega tajnika in člane izvršnega odbora.

O molitveni uri za duhovne poklice v Barkovljah

Ko novoporočenci stopajo k skupnemu oltarju življenja, je težko, da bi dojeli vso globino resnic, izraženih v poročnem obredu. To smo zaslutili, ko smo pozorno sledili odlomkom molitvene ure za naše družine in za duhovne poklice pretekli četrtek v Barkovljah. V recitatorski obliki in razdeljeni po vlogah, je bila to enkratna kateha po nauku Cerkve in navodilih sv. očeta. Skupina molivcev, okrog 20 (škoda, da jih ni bilo vsaj 200), je bila prežeta z zavestjo elitne vsebine duhovnosti, ki se je prelivala v molitev in prošnjo. Ne vem, kje je dotični gospod črpal toliko duhovne izpovednosti, izplača pa se tudi za naprej uvajati podoben način recitirane ure molitve.

Ko bi jo oblikovali samo mladi, bi jim, brez kakega paternalizma, izpolnila praznino nevednosti, ki je v okviru svetosti zakonske skupnosti skoraj splošna. Skratka, samo na kolenu si bo mogoče izprositi od Boga dar, da se rešimo ledenega oklepa površnosti, da smo za Boga enkratne osebnosti, ne pa le akumulatorji in oddajniki električne energije.

F.V.

Jambor - leto 23, št. 3

Izid tretje številke 23. letnika skavtskega glasila Jambor se je ujemal s praznovanjem Božiča. Zato je tudi uvodnik uglašen na božično temo. Marljivi srnjak svoje uvodno razmišljanje končuje: »Če je Gospod Bog poslal na svet svojega Sina le iz ljubezni do ljudi, bi lahko tudi mi, izredno majhna bitja, pokazali vsaj malo ljubezni do vsega, kar nas obdaja.« Božično versko tematiko obravnava tudi naslednji sestavek, ki mu je Tone dal naslov Ali ga poznamo? Pa še naslednji sestavek ima versko razsežnost: Ustrežljivi konj namreč razmišlja o kristjanovi hvalnosti.

Božičnemu »ekološkemu« razmišljanju je Glasbeni kobra dal naslov Človeštvo, nikar! Športni kormoran je pripravil pogovor z dvema mladima bivšima članoma skavtske organizacije, ki sta se pri zadnjih volitvah podala v politično areno. Iz njunih odgovorov je mogoče razbrati, da sta sicer zapustila skavtsko organizacijo, a nekaj skavtskega duha sta vendarle ohranila in ga nameravata v takšni ali drugačni obliki posredovati naprej v življenju. Kratko prozo Raz na Bosforju je napisal fi.fi.

Tokratna številka, ki obsega v celoti 26 strani, obsega še vrsto drugih zanimivih člankov. Med njimi naj omenimo le kratek zapis In memoriam o pogrebni maši in pokopu tragično preminulega mladega patra Marka Mohoriča, ki je deloval v novoustanovljeni katoliški skavtski organizaciji v Sloveniji.

mab

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE
ŽUPNIJA MILJE
ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV
TRST

prirejajo

koncert božičnih pesmi v stolnici v Miljah v nedeljo, 23. januarja, ob 20. uri. Nastopa združeni tržaški moški zbor, ki ga vodi Aleksandra Pertot. Na orgle spremlja Vinko Škerlavaj.

Tečaj priprave na zakon

Vedno bolj se čuti potreba po rednem slovenskem tečaju za zaročence. Zato bo tudi letos priprava na zakon, in to v mesecu marcu. Skupno bo pet srečanj. Tečaj pripravlja Marjanišče v okviru Duhovske zveze. Srečanja bodo vsako sredo z začetkom ob 20.30.

Prvo srečanje bo v sredo, 2. marca. Tečaj se bo nadaljeval vsako sredo in zaključil v ponedeljek, 28. marca. Predavali bodo:

2. marca župnik dr. Zvone Štrubelj.

9. marca dr. Igor Košuta.

16. marca pedagog Anton Ciglar.

23. marca odvetnik Mitja Bi-težnik.

28. marca - mag. prof. Ivan Florjanc.

Ob koncu bo vsakdo dobil potrdilo o opravljenem tečaju. Vsi, ki se mislijo poročiti v tem letu ali v začetku prihodnjega, so vabljeni, da se tečaja udeležijo.

Tone Bedenčič

MAŠE NA SV. GORI

Ob nedeljah in praznikih:
ob 8., 10. in 16. uri.

Ob delavnikih:
ob 8. in 16. uri.

Božično srečanje v Podgori

Živimo v času, ko nas mrzlična naglica modernega življenja stalno preganja. Večkrat smo preveč obremenjeni ali pretrujeni, zato postajajo naši medosebni odnosi vedno bolj površni, do drugih smo vse bolj nestrpni, netolerantni. Vse manj je časa za prijateljski klepet, za lepa skupna srečanja. Večkrat pozabljamo na prave vrednote življenja, ki niso ne iskanje zasluzka ali uspeha, ne čast in bogastvo, ne nobena druga materialna dobrina. Božič je čas, ko se vsi z mislijo povrnemo nazaj v otroška leta. Božično skrivnost bi morali gojiti v srcih čez celo leto in spremeniti bi se morali najprej mi sami, da bi nas potem drugi razumeli.

Naša letošnja božičnica je bila oblikovana prav v znamenju srečanja dveh kultur — etnij — slovenske in furlanske.

V glasbi, petju in poeziji so se srečali ob jaslicah zbor Renato Portelli iz Mariana, MePZ Podgora, kvartet trobil (G. Ruggio, D. Silvestri, C. Zampar, A. Falzoni), organista V. Longo in P. Magnarin in recitatorji.

Uvodne misli je podal domači župnik V. Makuc, ki je pobudo poveljal. Poudaril je, da bi morali po tej skupno načrtani poti tudi nadaljevati, kar pa ni lahko.

Združena zbor sta najprej občuteno zapela Sveto noč v štirih jezikih: nemškem, italijanskem, furlanskem in slovenskem. Naš zbor je nato odpel štiri slovenske in dve furlanski božični pesmi, zbor iz Mariana pa šest znanih božičnih melodij, med katerimi je bila ena slovenska, druga po hrvaška. Lepo so se vključevale recitacije božičnih pesmi v furlanskem jeziku med petjem našega zbora in v slovenščini med izvedbo zbora Portelli. Koncert sta zaključila združena zbor ob spremljavi orgel in kvarteta trobil, ki ga vodi A. Falzari. Mogočno sta zadoneli Jesu rex admirabilis in Hark! the Herald angels sing.

Koncert, ki je bil v domači cerkvi v Podgori v četrtek, 6. januarja, so ponovili v soboto, 8. januarja, v cerkvi v Marianu.

Najlepša hvala vsem, ki so pripomogli, da je vse poteklo v najlepšem redu.

— ja

V nedeljo, 30. januarja,
nabirka za
KATOLIŠKI TISK.

†

V soboto, 8. januarja, je mirno zapala v Gospodu naša predraga mama, nona in pranona

Terezija Bembi

Zadnje slovo z mašo je bilo v sredo, 12. januarja, v cerkvi v Rojanu. Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so jo počastili s svojo prisotnostjo v cerkvi ali kako drugače. Še posebej se zahvaljujemo domačemu cerkvenemu zboru in gg. duhovnikom za sveto mašo, dr. Lojzeta Škerlu ter Stanku Zorku; njemu še za govor upanja in tolažbe.

Sinovi z družinami, hči Kristina in brat Štefan z družino
Trst-Rojan, Palmanova, Šmarje, Visco, Rijeka, 17.1.94

Koštabona

Koštabona, ki je ena najbolj znamenitih zgodovinskih vasi slovenske Istre, ima sedaj tri cerkve. Vzdrževanje le teh je zahtevna stvar. Župnijska cerkev sv. Kozma in Damjana ima na voljo za bogoslužne namene samo harmonij, ki je v zelo slabem stanju. Po posvetovanju s strokovnjaki za cerkveno glasbo iz Ljubljane smo prišli do zaključka, da bi bilo za farno cerkev sv. Kozma in Damjana primerno, da se vanjo postavijo manjše klasične orgle. Zato se je v fari oblikoval Odbor za zbiranje sredstev za nove orgle. Cena takih orgel je okrog 50.000 DEM. Začeli smo že pred časom z namenskim zbiranjem sredstev za nove orgle in odprli knjižico na banki v Kopru. Trenutno je do sedaj zbranih 7.000 DEM.

Obračamo se tudi na naše rojake, ki živijo na Tržaškem.

Sveti Anton pri Kopru

V nedeljo, 23. t.m., bo verska skupnost pri Sv. Antonu pri Kopru imela »zunanjost« slovesnost svojega župnijskega zavetnika sv. Antona puščavnika. »Antonski praznik« bo letos tretjič oživel v dvojni obliki: v cerkvi in s kulturnim sporedom v dvorani krajevne skupnosti.

Ob 16. uri bo peta sv. maša, med katero bodo peli pevci pod vodstvom gospe Ivanke Erjavec. Sledil bo kulturni spored z nastopom krajevne godbe na pihala, domačega pevskega zbora, dekliškega pevskega zbora iz Šmarij pod vodstvom Rožane Koštal in folklorne skupine Mandrač iz Kopra.

To je dan, ki povezuje celotno okolico, predvsem pa seveda domačine, ki so že pokazali, kako cenijo take pobude.

OBVESTILA

V soboto, 22. januarja 1994, bo v Gnidovčevem domu na Mirenskem Gradu pri Gorici srečanje ob novem Katekizmu katoliške Cerkve. Začetek ob 9. uri. Sodelovali bodo: dr. Ciril Sorč s predavanjem Vera je iz oznanila (teološko dogmatični vidik); dr. Ivan Likar - V veri obhajamo krščanske skrivnosti (liturgično-duhovni vidik); dr. Rafko Valenčič - V moči vere ne živim več jaz, ampak v meni živi Kristus (etično-moralni vidik); mag. Renato Podbersič: Oznanjamo iz polnosti vere (pastoralno-katehetski vidik).

Na srečanju bo predstavljen Katekizem, ki je povzetek krščanskega verovanja. Rdeča nit sestavkov bo vera, ki jo želimo posredovati drugim, tudi iskalcem. Zato pristržno vabljeni vsi, tako verni kot iskalci vere.

Škofijski pastoralni svet se sestane v ponedeljek, 31. januarja, ob 18.30 v domu za duhovne vaje »Le Beatitudini«. Razpravljal bo o metodah in vsebini oblikovanja za socialno in politično delo.

V četrtek, 27. januarja 1994, bo v Ronkah na sedežu društva Jadro večer z dia-pozitivi na temo »Potovanje po ZDA«, ki jih bo predvajal dr. Aleksander Furlan. Začetek ob 20. uri.

Vzhodna liturgija v okviru tedna krščanske edinstvo, bo letos v nedeljo, 23. januarja, ob 16.00 uri, v cerkvi sv. Ivana v Trstu. Sodeluje ekumenski zbor pod vodstvom dr. Zorka Hareja.

Gotovo ni res, da postane človek to, kar je, narod pa ima veliko možnosti, da postane to, kar bere.

Guido Folloni

DAROVI

Za Katoliški glas: v spomin brata duhovnika Lojzeta Zupančiča, Marica Zupančič 100.000; Ferdinando Prinčič namesto cvetja na grob Stanka Kristančič 50.000; Kristina Mazora v počastitev spomina pok. Mire Brajnik Pangos 100.000; Pavla Petarin 15.000; N.N. 50.000; Neva Fonzari 50.000; Dora Giovannini 10.000 lir.

Za slivensko cerkev: ob krstu vnuka Samuela darujeta Božena in Izток Peric 200.000; botra Jasna Peric 50.000 lir.

Meri Parenzan - Trst: za Sv. Goro 30.000 in za Karitas 20.000 (skupaj 50.000 lir).

Za Katoliški dom: N.N. 100.000 lir.

Za cerkev v Števerjanu: v spomin na Remigija, Fani 45.000 lir.

Za slov. misijonarje: G.V.J. 1.000.000 lir.

Za slov. Vincencijevo konferenco iz Trsta: v spomin dragega prijatelja prof. Lojzeta Zupančiča daruje Egidij Košuta 50.000 lir.

V spomin Terezije Bembi darujeta brat, sinovi in hčerka, za begunce iz BiH 700.000 ter za Marijin dom v Rojanu 420.000 lir.

Za obnovo sovodenskega župnišča: Gizela Devetak - Vižintin 100.000; N.N. 200.000; N.N. 50.000 lir.

Za cerkev v Sovodnjah: N.N. 100.000; ob 15-letnici smrti Jožefa Tommasi žena Rozalija 100.000; ob 25-letnici smrti nepozabne tete Angele Hmeljak, družina Hmeljak 100.000; R.D. 200.000; P.M. 200.000; druž. Dominko 300.000 lir.

Za popravila cerkve Brezmadžne na Pesku: Iz Drage: Racman Marija 50.000; Sohojer Slavka 50.000; Cirelli Zofka 50.000; Fefloglia Liljana 50.000; Vidav Palmira 50.000; Nadja Žagar 20.000 lir.

Za barvna okna v Bazoviči: Marija Šemčeva v spomin Zorota 20.000; Milka Izakova 50.000; N.N. 20.000; Štancerjevi 20.000; Zadro Marija 85.000; Danica in Polde Tomažin 50.000; Smotlak-Kovačevi 30.000; Ghezzi 10.000; Natural Marija 10.000; Marija Kraljeva 40.000; Marija Marc v spomin Marije Šubrove 20.000; Dorica Mesarjeva 15.000; ostareli župljani ob adventnem obisku 70.000; Lovrenčeva mati v spomin Romana Kovešičevega, Marije Kocijan, Pjerine Nojzove in Josipa Čač 45.000; Marija Mevlja v spomin Marije Šubrove 25.000 lir.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: Nina Lenardon 50.000; Nini in Pina Kobal v spomin na svoje pokojne 100.000; Gracija in Riketa v spomin g. Lojzeta Zupančiča 50.000 in v spomin Rahele in Vere Zupančič 50.000; Marčela Pahor z družino ob božičnih praznikih 50.000 za Mar. dom in 100.000 lir za cerkev pri Sv. Ivanu v Trstu.

Čestitke

Draga mama Terpin Karmela, danes je tvoj 60. rojstni dan, obilo sreče darovan, ob tem jubileju ti čestitajo: mož Ivan in otroci.

19. januarja je praznovala 80. rojstni dan draga sestrična Marica Vogrič. Da bi jo Bog ohranil še mnogo let zdravo in veselo in krog svojih dragih, ji iz srca želi Jelka.

Izvršni odbor SSO vabi članice združenja in zvez na sejo SSO, ki bo v sredo, 26. 1. 94, ob 19.30, na sedežu zborov v Devinu s sledečim dnevnim redom:

1. branje in odobritev zapisnika;
2. poročilo predsednika, blagajnika in odbornikov;
3. diskusija in predlogi;
4. poročilo nadzornega odbora;
5. odobritev obračuna 1993;
6. odobritev proračuna 1994;
7. razno.

Radio Trst A

Poročila: ob 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00.

Spored od 23. do 29. januarja 1994

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.00 »Jurček«. 10.25 Slovenska lahka glasba. 11.00 Za smeh in dobro voljo. 11.30 Filmi na ekranih. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Koroški obzornik. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Dante Alighieri: »Božanska komedija: Vice«. 14.45 Glasba za vse okuse. 17.00 Z naših prireditvev.

Ponedeljek: 8.10 Izidor Predan. 9.00 Iz studia z vami: 9.15 Marie von Thurn und Taxis: »Spomini na Rilkeja«. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Revija Zveze cerkvenih pevskih zborov v Trstu. 13.20 Kmetijski tednik. 14.10 Nagradna abeceda za otroke. 15.10 Panta rei. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba.

Torek: 8.10 Skozi tančico molka. 9.15 »Spomini na Rilkeja«. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Zborovska glasba. 14.10 Aktualnosti. 16.00 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 »Božanska komedija: Vice«.

Sreda: 8.10 Koroški obzornik. 9.15 Spomini na Rilkeja. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Zborovska glasba. 13.20 Na goriškem valu. 15.00 Made in Italy. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Šest sodobnih tržaških pesnikov.

Četrtek: 8.10 Po poteh naših izseljenec. 8.40 Revival. 9.15 Tomšič: »Ostrigeca«. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Zborovska glasba. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Dvignjena zavesa. 15.00 Slovenska lahka glasba. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba.

Petek: 8.10 Dopisnice z najbližnjega vzhoda. 8.40 Potpuri. 9.15 Marjan Tomšič: »Ostrigeca«. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Zborovska glasba. 13.20 Orkestralna glasba. 13.30 Za smeh in dobro voljo. 13.45 Narodnozabavna glasba. 14.10 Otroški kotiček. 14.30 Od Milj do Devina. 15.00 Nekaj minut z... 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 8.40 Revival. 9.00 Z zdravo hrano do zdravega duha. 10.10 Koncert. 11.15 Potpuri. 12.00 »Ta rozajanski glas«. 12.45 Glasnik Kanalske doline. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Nediški zvon. 15.00 »Ena se tebi je želja spolnila«. 16.00 75 let po svetovni vojni. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Prežihov Voranc: »Doberdob«.

Letos za svečnico poteče 50 let, odkar je prišlo do cerkljanske tragedije. Župnija se bo spomnila obeh kaplanov in drugih žrtve s sv. mašo v župni cerkvi sv. Ane 6. februarja ob 15.00 uri.

KATOLIŠKI GLAS
Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:
Dušan Jakomin

Izdaja: Zadruga Goriška Mohorjeva
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00480890318

Tiska: Tiskarna Budin
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia

Letna naročnina v lirah:

Italija	55.000
Slovenija	55.000
inozemstvo	80.000
zračna pošta	100.000

Oglesi in osmrtnice: za vsak mm višine v širini enega stolpca 1000 lir, k temu dodati 19% IVA

Član:

ZDRUŽENJE ITALIJANSKEGA
PERIODIČNEGA TISKA

ZVEZA ITALIJANSKIH
KATOLIŠKIH TEDNIKOV